

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Daně v neziskové organizaci

Taxes of non-profit organization

Bc. Lenka Heinová

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka HEINOVÁ**
Osobní číslo: **K14N0055P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Daně v neziskové organizaci**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

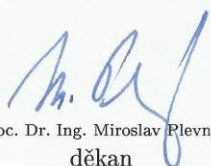
1. Zpracujte úvod, zvolte cíl a metodický postup řešení.
2. Charakterizujte neziskové organizace a daňový systém v ČR ve vztahu k neziskovému sektoru.
3. Představte vybranou neziskovou organizaci.
4. Analyzujte daňové principy a daňové zatížení ve vybrané neziskové organizaci.
5. Shrňte problematiku a vypracujte závěr.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

- **MARKOVÁ, Hana.** *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015.* 24. vyd. Praha: Grada, 2015. 272 s. ISBN 9788024755076
- **MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena.** *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 12. aktualiz. vyd.* Olomouc: Anag, 2013. 263 s. Účetnictví (Anag). ISBN 978-80-7263-675-4
- **PELC, Vladimír.** *Daňové podmínky působení neziskových subjektů.* Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2010. xix, 162 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-190-1
- **STUHLÍKOVÁ, Helena; KOMRSKOVÁ, Sofie.** *Zdaňování neziskových organizací: zejména příspěvkových organizací, krajů, obcí, občanských sdružení, nadací, veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí a obecně prospěšných společností: s příklady z praxe.* Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-774-4

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Hinke, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **23. října 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2016**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Daně v neziskové organizaci“

Vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v předložené bibliografii.

V Plzni dne 22. dubna 2016

.....

Podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Hinke, Ph.D. za cenné připomínky a odborné vedení při zpracování diplomové práce.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl práce a metodický postup řešení	9
2 Charakteristika neziskových organizací	10
2.1 Vymezení pojmu nezisková organizace.....	13
2.2 Zákonné vymezení neziskových organizací v ČR	17
2.3 Klasifikace neziskových organizací	19
2.4 Historie neziskových organizací	20
2.4.1 Neziskové organizace ve světě	20
2.4.2 Neziskové organizace v České republice.....	21
2.5 Financování neziskových organizací	22
2.5.1 Vícezdrojovost.....	22
2.5.2 Samofinancování a fundraising	23
2.5.3 Neziskovost.....	25
2.5.4 Osvobození od daní	25
3 Daňový systém v ČR ve vztahu k neziskovým organizacím.....	26
3.1 Daň z příjmu právnických osob	28
3.1.1 Předmět daně z příjmu	30
3.1.2 Základ daně u neziskové organizace	32
3.1.3 Položky snižující základ daně z příjmu právnických osob	33
3.1.4 Daňová problematika darů.....	34
3.2 Daň z nemovitých věcí.....	34
3.3 Daň silniční	35
3.4 Daň z přidané hodnoty	35
3.4.1 Předmět daně z přidané hodnoty.....	36

3.4.2	Vyjmutí z předmětu daně z přidané hodnoty.....	36
3.4.3	Osoby povinné k dani z přidané hodnoty	37
3.4.4	Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně	37
3.4.5	Nárok na odpočet.....	38
3.4.6	Krácení odpočtu daně	38
3.4.7	Kontrolní hlášení.....	40
3.5	Základní rozdíly mezi neziskovými a ziskovými subjekty s dopadem do daňové problematiky.....	42
4	Představení vybrané neziskové organizace.....	44
4.1	Zdroje financování Techmania Science Center o. p. s.	46
4.1.1	Rozdělení výnosů společnosti Techmania	46
4.1.2	Rozdělení nákladů společnosti Techmania.....	50
4.1.3	Výsledek hospodaření společnosti Techmania	52
5	Analýza daňových povinností a daňového zatížení ve vybrané organizaci.....	54
5.1	Daň z příjmů právnických osob	54
5.1.1	Stanovení základu daně společnosti Techmania Science Center, o. p. s. .	55
5.1.2	Komparace zdanění neziskové organizace a podnikatelského subjektu...	61
5.2	Daň z nemovitých věcí.....	63
5.3	Daň silniční	64
5.4	Daň z přidané hodnoty	65
5.4.1	Výpočet poměrného koeficientu	66
5.4.2	Výpočet daňové povinnosti	70
6	Analýza změn v daňovém systému v letech 2014 – 2016	71
6.1	Daň z příjmů právnických osob	71
6.2	Daň z přidané hodnoty	72
6.2.1	Problematika kontrolního hlášení	72

6.2.2	Elektronická evidence tržeb.....	73
6.2.3	Analýza dopadu očekávaných legislativních změn	74
	Závěr	79
	Seznam tabulek	81
	Seznam obrázků.....	82
	Seznam použitých zkratk	84
	Seznam použité literatury	85
	Seznam příloh	88

Úvod

Neziskové organizace tvoří neodlučitelnou součást každé vyspělé ekonomiky na světě. Jak již název napovídá, účelem existence neziskových organizací není tvorba zisku, jako je tomu u běžných podnikatelských subjektů. Nevýdělečné organizace zpravidla působí v oblasti humanitární nebo sociální pomoci, vzdělávání, sportu, kultury, zdravotnictví a dalších oblastech. Neziskové organizace produkují na trhu takové statky a služby, ve kterých často trh či stát selhává. V České republice dochází k velkému rozvoji nevýdělečného sektoru po roce 1989, kdy došlo ke změně politického systému. V důsledku toho vzniká také řada právních předpisů, které upravují fungování těchto organizací, včetně jejich zdaňování.

Přesto, že neziskové organizace nebývají zakládány za účelem zisku, neznamená to, že zisk tvořit nemohou. Je v praxi běžné, že neziskové organizace potřebují více finančních zdrojů, než jim plyne z veřejných rozpočtů či přispěvatelů a proto vedle své hlavní činnosti provozují ještě hospodářskou činnost, kterou je poté financována činnost hlavní. Neziskové organizace se musí řídit veškerými daňovými předpisy stejně jako organizace ziskové. Ačkoliv by se na první pohled mohlo zdát, že zdaňování neziskových organizací je jednoduchou záležitostí, často právě tato oblast daňové problematiky je velmi složitá. Samotné zdaňování neziskových organizací je odlišné od zdaňování běžných podnikatelských subjektů, neboť pro ně platí „zvýhodněný daňový režim“. Tento režim spočívá v uplatňování různých daňových zvýhodnění jako např. slevy na dani, osvobození od daně, speciální položky snižující základ daně apod.

Tato diplomová práce se zaměřuje na daňový systém v České republice ve vztahu k neziskovým organizacím. Důležitou součástí bude analýza daňových principů a daňového zatížení. Pro zpracování diplomové práce byla vybrána nezisková organizace Techmania Science Center, o. p. s.

1 Cíl práce a metodický postup řešení

Cílem této diplomové práce je charakterizovat neziskové organizace a daňový systém v České republice ve vztahu k neziskovým organizacím. Dále pak analyzovat daňové principy a daňové zatížení vybrané neziskové organizace.

V praktické části diplomové práce bude provedena podrobná analýza daňových povinností a daňového zatížení vybrané neziskové organizace. Poté bude provedena komparace daňového zatížení se ziskovým subjektem. Naposledy bude provedena analýza legislativních změn v oblasti daňové problematiky od roku 2014 a dopad těchto změn na zdaňování vybrané neziskové organizace. Práce klade pozornost především na daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty, protože tyto dvě daně jsou z pohledu vybrané neziskové organizace nejvýznamnější a vykazují nejvíce odlišností od podnikatelských subjektů.

Diplomová práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část a bude postupováno podle následujících bodů:

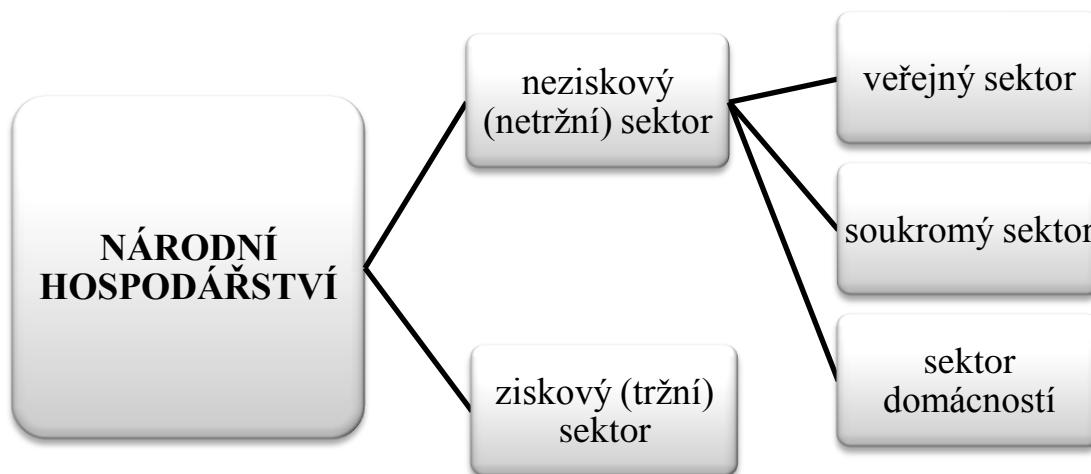
- Zpracování literární rešerše na základě odborné literatury, platných právních předpisů a internetových zdrojů.
- Představení konkrétní neziskové organizace, na kterou bude aplikována praktická část.
- Provedení analýzy daňových povinností a daňového zatížení ve vybrané neziskové organizaci.
- Komparace daňového zatížení neziskové organizace s podnikatelským subjektem.
- Analýza legislativních změn v oblasti daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty v období 2014 - 2016.
- Vyčíslení dopadu legislativních změn na zdanění a výkonnost neziskové organizace.
- Zpracování výsledků provedené analýzy v závěru práce.

2 Charakteristika neziskových organizací

Neziskové organizace jsou neodlučitelnou součástí národního hospodářství. Existuje celá řada statků a služeb, v jejichž produkci trh i stát selhává a rozdělení na dokonale konkurenčním trhu není vždy z pohledu společnosti potřebné a spravedlivé. Na tomto místě plní neziskové organizace tzv. **kompensační úlohu**, která zmírňuje dopady tohoto selhání trhu. Smyslem této úlohy je produkovat takové statky a služby, v jejichž produkci trh a stát selhává a doplňuje tržní a státní nabídku jak z kvantitativního tak i kvalitativního pohledu. Právě k efektivnímu řešení tržního selhání přispívají neziskové organizace, které vznikají v různých oblastech jako např. ekologie, sociální péče, sportu, humanitární pomoci aj. (Synek, Kislingerová, 2010)

Aby bylo možné pochopit principy, na kterých fungují nevýdělečné organizace, je potřeba určit, v jakém prostoru se pohybují v rámci národního hospodářství. Existují určité mantinely, ve kterých neziskové organizace působí a ve kterých vyvíjejí svoji činnost a tím tak plní své poslání, kterým jsou prospěšné pro občanskou společnost. Národní hospodářství lze členit například podle principu financování (obrázek 1).

Obrázek 1: Členění národního hospodářství

Zdroj: vlastní zpracování dle Streckové, 2015

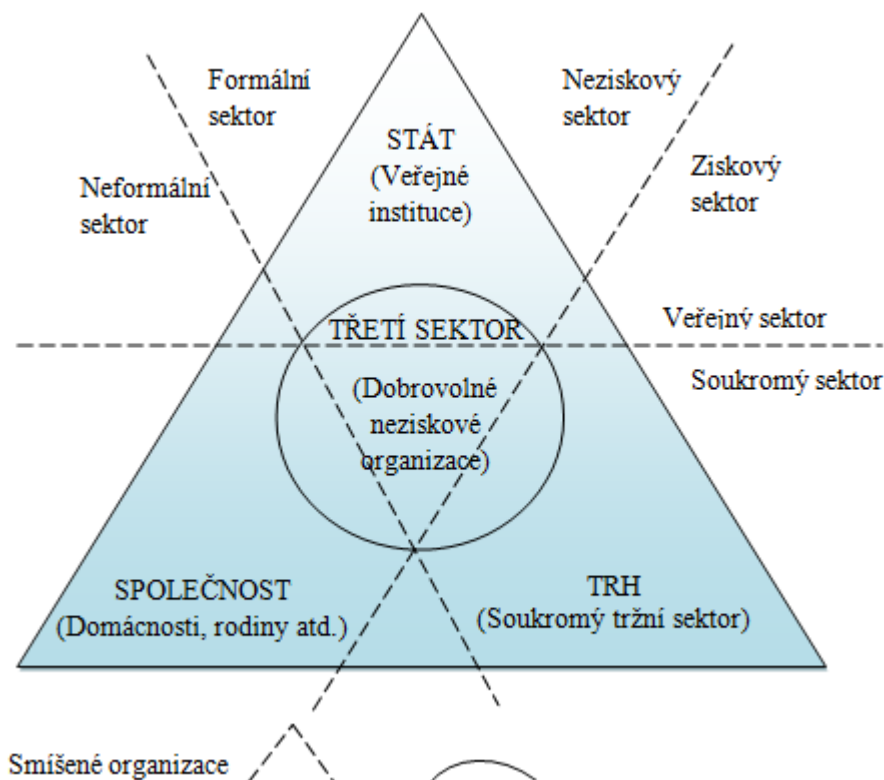
Dle obrázku 1 je zřejmé, že národní hospodářství lze dělit na sektor ziskový a neziskový. Organizace, které působí v **ziskovém sektoru**, jsou založeny zpravidla za účelem tvorby zisku. Ziskové subjekty jsou financovány z prostředků získaných z prodeje statků a služeb, které buď produkují, nebo distribuují. Důležitá je tržní cena, která vzniká na trhu na základě vztahu nabídky a poptávky. Na rozdíl subjekty

v **neziskovém sektoru** získávají finanční prostředky pro svoji činnost pomocí tzv. přerozdělovacích procesů. Hlavním cílem je dosažení užitku, který je zpravidla v podobě veřejné služby. Neziskový sektor je pak dále rozdělen na sektor veřejný, soukromý a sektor domácností. **Veřejný sektor** poskytuje veřejné služby, které jsou financovány z veřejných financí. Je řízen veřejnou správou, rozhoduje se v něm pomocí veřejné volby a také podléhá veřejné kontrole. **Soukromý sektor** je financován ze soukromých financí a jeho hlavní funkcí je přímý užitek. Soukromé fyzické či právnické osoby se rozhodnou svěřit své soukromé finance konkrétní organizaci s jasně vymezenou činností a neočekávají, že jim tento vklad přinese zisk. **Sektor domácností** má v národním hospodářství specifickou úlohu, neboť se začleňuje do koloběhu finančních toků a vstupuje na trh produktů, faktorů a kapitálu. Tento sektor má významný vliv na formování občanské společnosti. (Rektořík, 2007)

Jiným způsobem lze rozdělení národního hospodářství znázornit pomocí trojúhelníku dle Pestoffa. Jsou zde uplatněny tři hlediska členění sektorů:

- veřejný vs. privátní,
- neziskový vs. ziskový,
- neformální vs. formální.

Obrázek 2: Členění národního hospodářství dle Pestoffa

Zdroj: vlastní zpracování a překlad dle Pestoff (2009), 2016

Na obrázku 2 je zachycený tzv. **třetí sektor**, ve kterém mají neziskové organizace zvláštní postavení. Tento sektor je tvořen průnikem všech zachycených sektorů. Tento sektor je složen z organizací založených státem a samosprávou, ale také soukromými fyzickými a právnickými osobami. V tomto sektoru lze nalézt i organizace, které mají za cíl dosahovat zisku, jako například družstva, která jsou zvláštním případem, neboť mohou být orientované ziskově i neziskově. Třetí sektor lze charakterizovat následujícími 5 kritérii:

- princip solidarity,
- princip uspokojování potřeb,
- autonomie od státních zásahů,
- neformální členská struktura a dobrovolný přístup,
- směnné vztahy směřující ke vzájemnosti. (Synek, Kislingerová, 2010)

2.1 Vymezení pojmu nezisková organizace

Neziskové organizace jsou charakteristické především tím, že jejich primárním úkolem není tvorba zisku pro ty, kteří je řídí (ředitelé, manažeři atd.). Tím se zásadně liší od běžných soukromých společností, jejichž hlavním účelem podnikání je dosahování zisku, který může být rozdělen mezi vlastníky. Neznamená to ale, že neziskové organizace zisk tvořit nemohou. Nevýdělečné organizace mohou také vytvářet zisk a získávat prostředky pomocí podnikatelské činnosti. Nicméně takto získaný zisk musí opět vložit do své hlavní činnosti nebo do rozvoje svého poslání. Každý vyspělý demokratický stát má tři sektory: státní sektor, soukromý sektor a neziskový sektor. Každý z těchto sektorů musí fungovat efektivně a zároveň spolu navzájem do určité míry spolupracovat. Demokratická společnost musí být schopná provádět politická rozhodnutí ve spolupráci se všemi třemi sektory. Ideálně dokáže vyspělá společnost řešit řadu problémů bez minimálního zapojení vlády, pokud v této společnosti fungují neziskové organizace efektivně. Ze všech zemí na světě má USA nejvíce vyvinutý neziskový sektor. (Hopkins, 2009)

Literatura obsahuje celou řadu definic neziskových organizací.

„Zvláštnost neziskových (nevýdělečných) organizací spočívá v tom, že se zabývají něčím, co se podstatně liší od tradičního výdělečného podnikání, že nedodávají výrobky, či placené služby, ani si nečiní nárok na přímou účast při rozhodování o politických otázkách“ (Takáčová, 2010, str. 5)

„Nezisková organizace je založena nikoliv z důvodu dosahování zisku, který bude dále rozdělen jejím vlastníkům, ale z důvodu poskytování služeb (méně často i výrobě produktů) lidem, kteří tyto služby potřebují“ (Bachmann, 2011, str. 23)

„Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Jsou to organizace, o jejichž činnosti je jiný zájem, ať už od státu, společnosti, či určité skupiny lidí. Tyto organizace působí v rámci neziskového sektoru, a to jak veřejného, tak i soukromého.“ (Tetřevová, 2008, str. 55)

Termín nezisková organizace odkazuje na právní subjekt nebo organizaci, která se především zabývá získáváním a rozdělováním finančních prostředků na účely, jako jsou charita, náboženství, kultura, vzdělávání, sociální oblast nebo k provádění ostatních „dobrých činností“.

Je zřejmé, že všichni autoři se shodují v tom, že primárním cílem neziskové organizace není tvorba zisku, a že bývají založeny pro nějakou veřejně prospěšnou činnost.

Dle Bachmanna však problém nastává v tom, že pojem „nezisková organizace“, který je obecně používán, není definován žádným platným právním předpisem v ČR. Proto je přesné vymezení tohoto pojmu poněkud složité. Často dochází k rozporům při rozhodování, které organizace do neziskového sektoru ještě patří a splňují charakter neziskovosti. (Bachmann, 2011)

Dle Merlíčkové bylo v minulosti uvažováno o zavedení zvláštního zákona, který by definoval neziskovou organizaci, stanovil předmět její činnosti, způsob vzniku, hospodaření a zdaňování. K tomu ale nedošlo a jednotlivé neziskové organizace byly upravovány samostatnými zákony. Od roku 2014 vstoupil v platnost **zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**, který alespoň upravuje právní prostředí současných neziskových organizací dle různého typu. Neziskové organizace se dle tohoto zákona musí ucházet o status veřejné prospěšnosti, a o zápis tohoto statusu do veřejného rejstříku. (Merlíčková, 2013)

Mezi charakteristické znaky, které by měla každá nezisková organizace splňovat, patří následující:

Organizovaná - tzn., že každá nevýdělečná organizace má vlastní organizační a institucionální strukturu a to bez ohledu na to, zda je formálně nebo právně registrována.

Soukromá - není řízena státní správou, je od ní institucionálně oddělena. Nezisková organizace může mít ve svém vedení např. státní úředníky nebo může získávat státní podporu, ale základní struktura organizace je v rukou soukromého subjektu.

Nezisková – nezisková organizace může svojí činností získat zisk, který však v žádném případě nemůže být rozdělený mezi vedení organizace nebo vlastníky. Pokud tedy vznikne organizaci nějaký zisk, je povinna ho použít ve prospěch své hlavní činnosti a naplnění svého poslání.

Samosprávná a nezávislá – vlastní postupy a struktury, pomocí kterých kontrolují vlastní činnost. Nejsou kontrolovány ani státem, ani jinými organizacemi a jsou schopny řídit samy sebe.

Dobrovolná – dobrovolnost může být ve formě neplacené práce pro organizaci nebo formou darů a dalších. (Stejskal a spol., 2012)

Poslední charakteristikou neziskové organizace je **veřejná prospěšnost**, tzn., že přispívá k veřejnému dobru, pracuje ve prospěch určitých skupin lidí, či společnosti jako celku. (Stejskal a spol., 2012)

Český statistický úřad ve spolupráci s MV ČR každoročně eviduje počet nestátních neziskových organizací v České republice (počty organizací zřizované státem nebo jeho orgány v ČR pro statistické účely evidovány nejsou). Jak se vyvíjel počet neziskových organizací v České republice znázorňuje následující tabulka 1a obrázek 3.

Tabulka 1: Počet NNO v České republice v letech 1990 - 2015

Rok	občanská sdružení	nadace	nadační fondy	obecně prospěšné spol.	evidované právnické osoby	organizační jednotky a sdružení
1990	3879					
1991	9 366					
1992	15 393	1 551				
1993	21 694	2 768				
1994	24 978	3 800				
1995	26 814	4 253				
1996	27 807	4 392		1		
1997	30 297	5 238		52		
1998	36 046	55	71	129		
1999	38 072	272	695	560		
2000	42 302	282	735	557		
2001	47 101	299	784	701		
2002	49 108	330	825	762	4 785	30 547
2003	50 997	350	859	884	4 946	31 509
2004	53 306	362	898	1 038	4 927	32 020
2005	54 963	368	925	1 158	4 605	33 178
2006	58 347	380	992	1 317	4 464	28 868
2007	61 802	390	1048	1 486	4 446	29 378
2008	65 386	411	1095	1 658	4 399	29 752
2009	68 631	429	1168	1 813	4 347	30 640

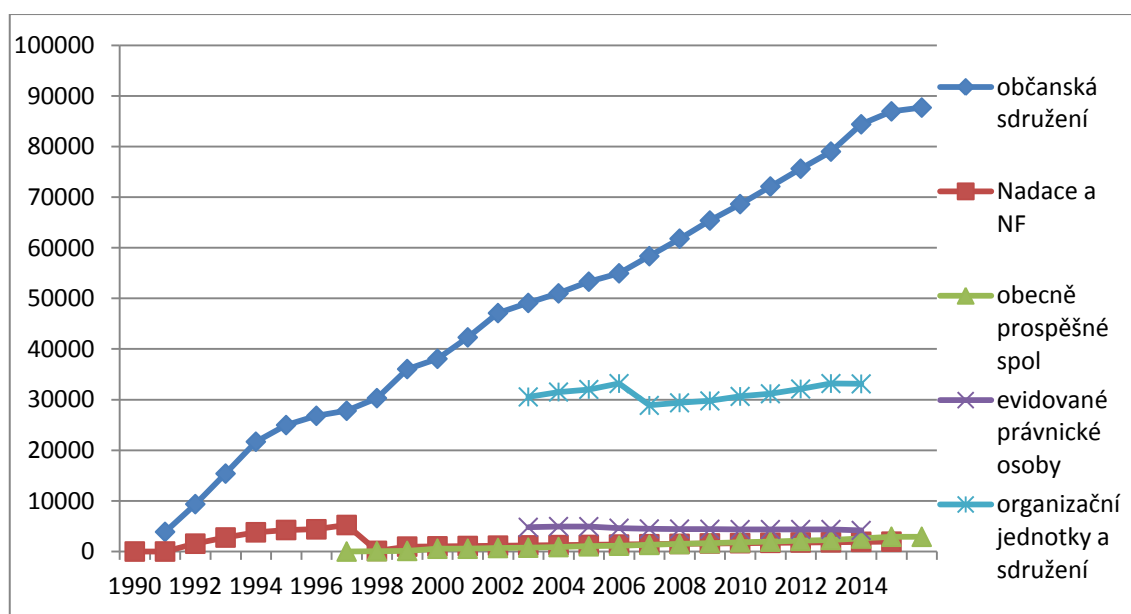

Rok	občanská sdružení	nadace	nadační fondy	obecně prospěšné spol.	evidované právnické osoby	organizační jednotky a sdružení
2010	72 111	449	1 205	1 958	4 352	31 166
2011	75 627	455	1 269	2 126	4 366	32 104
2012	79 002	460	1 331	2 299	4 365	33 179
2013	84 400	500	1 323	2 571	4 176	33 117
2014	86 956	508	1 407	2 926		
2015	87 698	495	1 442	2 912		

Zdroj: vlastní zpracování dle neziskovky.cz, 2015

Následující graf (obrázek 3) ukazuje, jakým tempem rostly určité druhy neziskových organizací v ČR. Dle grafu je zřejmé, že od roku 1990 došlo v České republice k velkému nárůstu počtu neziskových organizací. Tento nárůst je dán především změnou politického systému po roce 1989, jak již bylo řečeno v kapitole „Historie neziskových organizací“. V rámci rozvoje demokratické společnosti vznikala celá řada právních předpisů a zákonů, které upravovaly a umožňovaly vznik nových nevýdělečných organizací.

Obrázek 3: Vývoj počtu neziskových organizací v ČR v letech 1990 - 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

V průběhu let docházelo v právní oblasti neziskového sektoru k řadě změn. Například v roce 1996 vstoupil v platnost zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a od tohoto roku dochází k nárůstu takto vymezených společností. Další důležitou změnu přinesl v roce 1998 zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, který problematiku nadací velmi zpřísnil, tudíž došlo k velkému poklesu jejich počtu. (Stejskal a spol., 2012) Poslední změna nastala v roce 2014, zanikly některé zákony, které upravovaly vznik např. občanských sdružení, obecně prospěšných společností, nadací a dalších a místo toho vstoupil v platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který tuto problematiku upravuje. Například občanská družení byla transformována na spolky.

2.2 Zákonné vymezení neziskových organizací v ČR

Neziskové organizace v České republice, které nebyly založeny za účelem podnikání, musí být vždy **právní osobou** (výjimku tvoří pouze organizační složky). Není v žádném případě možné, aby nezisková organizace byla fyzická osoba. Každá nezisková organizace jako právnická osoba musí mít ze zákona svého zřizovatele, je zakládána podle určitého právního předpisu a má povinnost se registrovat na místě, které je určeno zákonem.

V roce 2014 došlo k zásadní změně v právní úpravě neziskových organizací. Vstoupil v platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, které nahradil původní zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ale i řadu dalších zákonů, který byly základem např. pro občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy a další. Nový občanský zákoník i nadále řadí neziskové organizace mezi právnické osoby, ale zavádí nové pojmy pro tyto právnické osoby:

- **Založené na personálním základě** – korporace § 210 a násl. – patří sem spolky, a další společenství osob: církve, politické strany, profesní komory a další. Nadále se řídí vlastní speciální zákonnou úpravou.
- **Založené na principu majetku** – fundace - § 303 a násl. – patří sem nadace a nadační fondy.
- **Ústavy** - § 402 a násl. – nejsou zákonem řazeny ani mezi osobnostní, ani mezi majetkové právnické osoby.
- **Právnické osoby veřejného práva** - § 20 odst. 2 – tímto ustanovením jsou jen legalizované. Zřízené jsou samostatnými zákony. Patří sem například obce

a kraje, státní instituce, které hospodaří s majetkem státu podle zákona č. 219/2000 Sb. (Merlíčková, 2013)

Nový občanský zákoník dále stanovuje podmínky, v jejichž souladu musí být zakládány nové neziskové organizace. Podstatný je výkon činnosti, který musí naplňovat podmínky veřejné prospěšnosti definované v § 146 a násl. v občanském zákoníku. Veřejná prospěšnost je zákonem definována takto: „*Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.*“ (Zákon č. 89/2012 sb., občanský zákoník, § 146) Pokud společnost splní tyto podmínky, pak může být zapsána do veřejného rejstříku. (Merlíčková, 2013) Na tento rys neziskových organizací je poté přihlíženo hlavně při rozhodování o poskytnutí veřejné podpory z veřejných rozpočtů. Tato zákonem stanovená definice v sobě skrývá i řadu nevýhod. První problém lze spatřovat již v samotné terminologii. Pojem „veřejná prospěšnost“ je těžko jednoznačně definovatelný, neboť se tato charakteristika v čase významově vyvíjí a pojem je tak velmi zavádějící. Dále pak není zákoníkem vyřešena transparentnost všech neziskových organizací, ale jen těch, kterým bude přiznán statut veřejné prospěšnosti. Celé toto schvalování statutu veřejné prospěšnosti závisí na schválení odborné komise, což přináší další zátěž. (Dobrozemský, Stejskal, 2015)

Rekodifikace občanského zákoníku se promítla i do zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Před rokem 2014 uváděl zákon o daních z příjmů v § 18 odst. 8 výčet subjektů, které se řídily stejnými pravidly v oblasti daňové problematiky. Tyto organizace si mohly uplatňovat snížení základu daně. Tento paragraf rokem 2014 zanikl a byl nahrazen § 17a – veřejně prospěšný poplatník. Právnická osoba musí splnit předepsané podmínky, na základě kterých získá status veřejně prospěšného poplatníka pro účely daní z příjmů. § 17 definuje veřejně prospěšného poplatníka následovně: „*Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.*“ (Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, § 17a) Dále pak tento paragraf obsahuje výčet organizací, které veřejně prospěšným poplatníkem být nemohou.

Jak již bylo výše zmíněno, neziskové organizace jsou při splnění podmínky veřejné prospěšnosti zapsány do veřejných rejstříků. Problematiku veřejných rejstříků upravuje rejstříkový zákon, který upravuje rejstříky pro určité právní formy, tzn., že existuje například spolkový rejstřík, rejstřík ústavů, nadační rejstřík, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík či rejstřík obecně prospěšných společností. Tyto veřejné rejstříky jsou veřejně dostupné, tudíž je možné do nich nahlížet. Rejstříkový zákon říká, že společnost po svém vzniku musí podat návrh na zápis do veřejného rejstříku bez zbytečného odkladu. Dále tento zákon upravuje, které náležitosti je třeba k návrhu na zápis předložit. Orgánem, který spravuje veřejný rejstřík, je rejstříkový soud. Rejstříkový soud je vlastně krajský soud, v jehož obvodu je osoba, které se zápis týká. Rejstříkový soud provádí zápis zpravidla do 5 pracovních dnů od podání návrhu na zapsání. (Dobrozemský, Stejskal, 2015)

2.3 Klasifikace neziskových organizací

Nevýdělečné organizace je možné členit z různých hledisek a pohledů, a každý pramen uvádí trochu odlišné členění. Nejzákladnější dělení neziskových organizací, ve kterém se shoduje většina autorů je členění dle globálního charakteru:

- **Organizace veřejně prospěšné**, jejichž hlavním úkolem je uspokojovat potřeby široké veřejnosti a to zejména v oblasti ekologie, charity, zdravotnictví, vzdělávání, veřejné správy atd.
- **Organizace vzájemně prospěšné**, které jsou tvořeny uzavřeným okruhem lidí s nějakým společným zájmem a jejichž cílem je podporovat tyto své členy (např. tělovýchovná jednota). V případě těchto vzájemně prospěšných organizací je důležité, aby zájmy členů organizace byly korektní a nebyly v rozporu se zájmy nečlenů. (Stejskal, 2012)

Dále je možné neziskové organizace rozdělit dle kritéria zakladatele:

- **veřejnoprávní organizace** – jedná se o organizace, které jsou založeny veřejnou správou. Za veřejnou správu je považována státní správa (např. ministerstvo, ústřední úřad státní správy) a samospráva (např. obce, kraje, magistráty),
- **soukromoprávní organizace** – organizace, která je založena soukromou fyzickou či právnickou osobou,

- **veřejnoprávní instituce** – jde o organizace, které jsou založeny ze zákona a vykonávají veřejnou službu (např. veřejná vysoká škola). (Rektořík, 2007)

Neziskové organizace je možné také klasifikovat dle kritéria právně organizační normy:

- organizace, které jsou zcela financovány z veřejných rozpočtů, což jsou především organizační složky státu,
- organizace, které jsou z veřejných rozpočtů financovány jen částečně,
- organizace, které jsou financovány převážně ze soukromých zdrojů,
- organizace, které jsou financovány zejména z výsledků své činnosti. (Novotný, 2004)

Posledním kritériem je kritérium míry samofinancování:

- **Organizace dárcovského typu**, které vykonávají pouze hlavní činnost a jsou zcela závislé na přijatých darech. Na dárce působí dva základní podněty, které ho nutí ke spolupráci či zaplacení příspěvku (darů). Jedním z nich je sociální tlak a druhým daňový štít pro dárce.
- **Organizace komerčního typu**, které vykonávají vedlejší činnost komerčního charakteru, díky které získávají finanční prostředky pro financování své hlavní činnosti. Výhodou těchto organizací je značná nezávislost na externích dárcích. (Novotný, 2004)

2.4 Historie neziskových organizací

Opodstatnění neziskových organizací vychází z principů sebeřízení společnosti, neboli schopnost určitého společenství lidí žijících a spolupracujících v určitém prostoru organizovat a vzájemně usměřňovat své jednání. Občané společnosti se sdružují do různých typů neziskových soukromých organizací, aby se mohli podílet na veřejné politice a zabránit zneužívání státní moci. Jednou ze základních svobod demokratické společnosti je právě právo sdružování. Právo sdružování však není samozřejmostí a každý moderní stát musel za tuto svobodu projít svoji vlastní cestu. (Rektořík, 2007)

2.4.1 Neziskové organizace ve světě

Historii neziskových organizací lze datovat do doby Americké revoluce. V roce 1776 začala vznikat americká mírová hnutí, která jsou považována za první neziskové organizace formované ve Spojených státech. Později docházelo k velkému nárůstu

počtu neziskových organizací v průběhu válek. Po druhé světové válce byly zakládány hlavně organizace zaměřující se na oblast zdravotnictví a náboženství, které pomáhaly rodinám, které ztratily otce nebo syny ve válce. Dalším momentem rozvoje nevýdělečného sektoru bylo v průběhu války ve Vietnamu. Válka přinesla také řadu potíží v rozvojových zemích a tak vznikla řada organizací na podporu lidí v Africe a Asii. Ačkoliv charitativní organizace existovaly již celá století, k největšímu rozvoji došlo po roce 1950 a vrcholu bylo dosaženo v roce 1970. (Valcik, Benavides, 2015)

V Evropě pak neziskové organizace začaly získávat na významnosti ve společenském vývoji v průběhu Velké francouzské revoluce, kdy se začala v Evropě vytvářet občanská společnost, která se chtěla podílet na řízení společnosti. Především to bylo tlumení důsledků tržních selhávání v sociální oblasti, proč tyto společnosti začaly existovat. (Synek, Kislingerová, 2010)

2.4.2 Neziskové organizace v České republice

V České republice je s historií neziskových organizací spjata tzv. občanská společnost. *„Občanská společnost je prostě společnost odpovědných, samostatných a solidárních občanů, sebevědomých a iniciativních, kteří se volně sdružují při sledování svých osobních anebo veřejných zájmů...“* (Bachman, 2011, str. 1).

Rozvoj občanských aktivit už v 18. a 19. století začal působit na právní předpisy tehdy Rakousko-uherské monarchie. V dobách národního obrození vzniklo mnoho vlasteneckých spolků, jejichž cílem byla podpora umění, kultury, vědy a vzdělávání, a řada jich působí dodnes (např. Sokol, Hlávkova nadace atd.). Dále pak docházelo k expanzi těchto aktivit po roce 1918, kdy byla založena Československá republika a to díky spolčovacím a shromažďovacím právu. Založeny byly nejrůznější dobrovolné soukromé iniciativy v oblasti zdravotní a sociální péče, kultury, vzdělávání, péče o děti, charitativní spolky apod. V roce 1930 bylo registrováno na území Československé republiky 5 140 spolků a 1540 ústavů zabývajících se sociální péčí. (Rektořík, 2007) Od roku 1939 nastal úpadek veškerých občanských aktivit, který byl zapříčiněn německou okupací a následným protektorátem. Podobně tomu bylo i po roce 1948, kdy došlo k nástupu komunistů. Nicméně i v těchto dobách hrály občanské spolky důležitou roli. Svoboda sdružování byla totalitními režimy tvrdě potlačována a vzrůstající občanská iniciativa často předpovídala a dokonce i vybojovala liberalizaci či změnu politického systému. V těchto dobách ojediněle vznikala seskupení ve formě občanských iniciativ

zaměřujících se na dodržování občanských svobod, lidských práv, ochranu životního prostředí aj., které byly režimem pronásledované. V roce 1989 po sametové revoluci opět začala vznikat celá škála různých nadací a nezávislých spolků, a tím došlo k opětovnému vývoji občanských svobod a práv. (Rektořík, 2007) V letech 1990 – 1992 byla založena nová právní úprava neziskové sektoru (zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů a zákon č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím). Liberální politika dala možnost k novému nastartování veřejně prospěšné činnosti, která byla podpořena také zahraničními dárci za účelem rozvinout demokratickou společnost.

2.5 Financování neziskových organizací

Aby mohla nezisková organizace správně fungovat a naplňovat vlastní poslání, musí být schopna k tomu získat potřebné finanční prostředky. Získávání finančních prostředků je pro organizaci jednou z nejdůležitějších součástí její činnosti. Pouze správně financovaná nezisková organizace může své služby a produkty poskytovat kvalitně a v dostatečné míře. Financování neziskové organizace nespočívá pouze v získávání finančních prostředků, ale velmi důležité je především správné hospodaření s těmito prostředky.

Financování neziskových organizací je dle Stejskala založeno na 4 základních principech:

- vícezdrojovost,
- samofinancování a fundraising,
- neziskovost (neziskové rozdělení zdrojů),
- osvobození od daní. (Stejskal, 2012)

2.5.1 Vícezdrojovost

Financování neziskových organizací je tzv. vícezdrojové. Znamená to, že má více zdrojový charakter. Zdroje financování lze rozdělit do 4 hlavních skupin:

- členské příspěvky,
- příspěvky státního a územních rozpočtů, fondů a nadací (většinou ve formě grantů),
- dary od občanů a firem,
- tržby z vlastní činnosti,

Každému z těchto zdrojů odpovídá jiná skupina plátců, ke kterým nezisková organizace přistupuje rozdílně. Jiný je přístup k vlastním členům, od kterých získává příspěvky, či k dárcům a sponzorům, kteří poskytují dary a jiný k zákazníkům, od kterých získává tržby. Hlavní podstatou těchto vztahů je vycházet se všemi zainteresovanými stranami za dobře, neboť se od toho odvíjí správné fungování neziskové organizace. (Rektořík, 2007)

Smysl vícezdrojového financování spočívá v zajištění nezávislosti na jednom jediném zdroji a vyhnout se tak případným rizikům při jeho nečekaném selhání. Řada externích dárců (donátorů) není ochotna hradit celkové náklady určitého projektu nebo provozu organizace a požaduje určitou participaci od více stran.

2.5.2 Samofinancování a fundraising

Pojem „samofinancování“ není v současné teorii a praxi jasně definován. Lze ho chápat jako podnikatelskou nebo hospodářskou činnost organizace. Z širšího pohledu pak samofinancování představuje jakoukoliv diverzifikaci zdrojů organizace. V případě neziskových organizací se jedná o činnost, která umožňuje zabezpečit různé formy příjmů, vyjma dotačních příjmů. Samofinancování je důležité pro zajištění finanční stability a nezávislosti organizace, neboť čím vyšší je míra samofinancování, tím více je organizace nezávislá. Do samofinancování spadá samozřejmě i výdělečná aktivita nebo podnikatelská činnost. Zde nastává etický problém, neboť nezisková organizace bývá zpravidla založena pro nevýdělečnou činnost. Na druhou stranu je stále více nucena diverzifikovat své prostředky a tedy vykonávat i výdělečnou činnost pro zajištění své stability a finanční nezávislosti. (Stejskal a spol., 2012)

Pojem fundraising, neboli získávání finančních prostředků, je spojován právě s činností neziskových organizací. „*Fundraising představuje systematické získávání finančních i nefinančních zdrojů, které nezisková organizace potřebuje k realizaci svého poslání prostřednictvím jednotlivých projektů.*“ (Boukal, 2013, str. 34) Zajistit finanční zdroje v potřebné výši a struktuře je nedílnou součástí finančně ekonomické strategie neziskové organizace. Tato činnost musí být pečlivě průběžně plánována. Fundraising zahrnuje získávání jak finančních, tak i nefinančních zdrojů. (Boukal, 2013)

Boukal ve své definici zmiňuje jak finanční, tak nefinanční zdroje. Oba tyto zdroje jsou pro organizace velmi důležité. Mezi nefinanční lze zařadit například hmotné zdroje.

V praxi často dochází k tomu, že oslovované subjekty neposkytují organizaci přímo peníze, ale věcnou hodnotu (např. truhlářská firma poskytne nábytek apod.). Někdy také dochází k tzv. barterovému obchodu, neboli výměně nějakého zboží za jiné zboží či služby za jinou službu a to bez přítomnosti peněz. Existují i jiné možnosti nefinanční podpory a to např. poskytnutí nějakého práva. To je třeba v případě, kdy organizace může své logo umístit na předem domluvený prostor (webová stránka, noviny, časopis, reklamní plocha aj.). Jako další formy nefinanční pomoci lze vybrat: poskytování informací, práce (např. firemní dobrovolníci), či služby (např. poradenství). (Boukal, 2013)

Jiná definice říká, že „*fundraising je dlouhodobá a systematická spolupráce s dárci (jednotlivci nebo organizacemi) vedoucí k zajištění finančních prostředků potřebných pro realizaci poslání organizace.*“ (Bachmann, 2011, str. 242). Přestože se může na první pohled zdát, že obě zmíněné definice nám říkají to samé, je zde patrný mírně odlišný pohled na zmíněné prostředky. Zatímco jeden autor považuje za fundraising získávání veškerých prostředků, tedy finančních, ale i nefinančních (např. hmotných či ve formě služeb), druhý autor se zmiňuje jen o finančních prostředcích, kterými je financován chod organizace.

Některé zdroje financování:

- **Státní instituce a samospráva** – nejvýznamnější jsou jednotlivá ministerstva, která mají grantové systémy. Pravidelně jsou vyhlašovány soutěže, do kterých se mohou neziskové organizace přihlásit a ucházet se o dotace z těchto grantů. Existují i organizace, které mají nárok na státní příspěvek ze zákona (např. církve, náboženské společnosti, politické strany).
- **Nadace, nadační fondy** – existují české i zahraniční nadace, kde je možné požádat o finanční pomoc podle jimi stanovených pravidel.
- **Podniky a podnikatelé** – především velké firmy mají také svůj grantový systém.
- **Individuální dárci** – individuální dárci tvoří významný zdroj pro získávání peněz. Jsou to např. členové organizace, dobrovolníci, příbuzní cílových skupin či lidé podobných zájmů.
- **Vlastní činnost** – jedná se například o prodej vlastních výrobků, pořádání plesů, aukcí, loterií aj.

- **Členské příspěvky** – zejména u organizací konstituovaných na členském principu (občanská sdružení, profesní komory, politické strany, atd.)
- **Daňové úlevy.**

2.5.3 Neziskovost

Jak bylo již zmíněno v předchozích kapitolách, v neziskové organizaci nelze zisk použít k obohacení jejich vlastníků, ani jiných členů. Veškeré příjmy, které organizace získá, ať samofinancováním nebo pomocí fundraisingu, musí je použít na úhradu nákladů, které jsou spojeny s naplňováním poslání organizace. Aby nezisková organizace získala v očích dárců a široké veřejnosti důvěru, musí být dostatečně transparentní. Dárci zpravidla chtějí vědět, že jejich poskytnuté příspěvky a dary byly opravdu využity na to, k čemu byly poskytnuty. Transparentnost organizace umožňuje zainteresovaným stranám získávat informace o rozhodování, aktivitách a použití finančních zdrojů. Důvěryhodnost, transparentnost a dobré jméno je pro organizaci velmi důležité. V případě ztráty těchto vlastností je často celá organizace ohrožena.

2.5.4 Osvobození od daní

Osvobození neziskových organizací od daní lze spatřit ve všech vyspělých zemích. Bývá často uplatňována jiná daňová politika, než u běžných podnikatelských subjektů. Touto problematikou se bude zabývat celá následující kapitola.

3 Daňový systém v ČR ve vztahu k neziskovým organizacím

Daňový systém daného státu vždy odráží politicko-hospodářskou realitu, která je rozvrstvena dle hospodářské a politické váhy do jednotlivých sektorů. Některé sektory mají větší váhu, z čehož jim plyne více daňových výhod. V úvodu do problematiky daní v neziskových organizacích je potřeba vymezit důležité pojmy: vyjmutí z daňové povinnosti, osvobození od daně a zvýhodněný daňový režim. **Vyjmutí z daňové povinnosti** znamená, že jsou z předmětu daně z příjmů právnických osob vyjmuty vymezené příjmy. Jinak řečeno specifikovaná daňová hmotněprávní skutečnost není předmětem určité daně a příslušná právní norma tuto skutečnost nijak neupravuje. **Osvobození od daně** vyplývá ze zákona a znamená to, že zákon stanoví výjimku ze všeobecné daňové povinnosti ke konkrétní dani. Příslušné plnění (vymezená daňová skutečnost) je předmětem určité daně, ale je předmětem od daně osvobozeným, z čehož plyne, že daňovému subjektu nenastanou platební povinnosti z dané skutečnosti. Zákon vždy definuje podmínky, které musí být pro osvobození od daně splněny. **Zvýhodněný daňový režim** spočívá v tom, že konkrétním neziskovým subjektům je umožněno na základě zákona o daních z příjmů snížit vytvořený základ daně. Základ daně je snižován o určité procento s nominálními hodnotovými limity. (Pelc, 2010)

Veškeré neziskové organizace v České republice jsou daňovými poplatníky, z čehož vyplývá, že jim vznikají daňové povinnosti na základě platných právních předpisů. Ve velkém množství případů jsou však nevýdělečné organizace na základě svého charakteru nebo své činnosti od daně částečně, či zcela osvobozeny. Jedná se o tzv. **omezený daňový režim**. Vzhledem k tomu, že jsou neziskové organizace veřejně prospěšné, bývají uplatňována různá zvýhodnění, tzn. úlevy, osvobození nebo výjimky ze zdanění.

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ (Vančurová, Láchová, 2014, str. 9)

Daně v České republice jsou rozděleny na přímé a nepřímé. Rozdíl spočívá v tom, kdo daň odvádí. Zatím co u přímých daní daň platí poplatník a odvádí ji finančnímu úřadu, tedy je zároveň i plátcem, u daní nepřímých je poplatníkem konečný spotřebitel, zatímco plátcem je prodejce daného zboží. Následující obrázek 4 zobrazuje dělení těchto daní a které daně do jednotlivých skupin patří.

Obrázek 4: Přehled daní v daňové soustavě v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle Pelikánové, 2016

Následující tabulka 2 zobrazuje nejvýznamnější daně, ze kterých se skládá aktuální daňový systém v České republice a zákony, které danou daň právně ošetřují a týkají se neziskových organizací.

Tabulka 2: Aktuální daňový systém v České republice

Název daně	Zákon
Přímé daně	
Daň z příjmů fyzických a právnických osob	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
Daň z nemovitých věcí	Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
Daň z nabytí nemovitých věcí	Zákon č. 340/2013Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí
Daň silniční	Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
Nepřímé daně	
Daň z přidané hodnoty	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
Daň spotřební	Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
Ekologické daně	Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

Zdroj: vlastní zpracování dle Markové, 2015

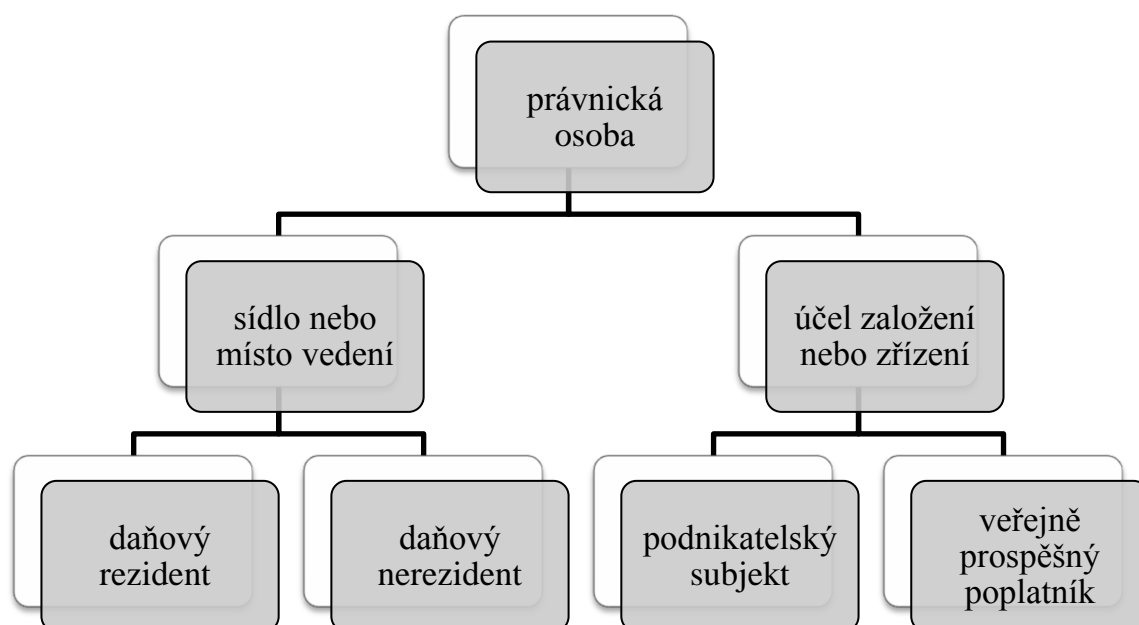
Nezisková organizace se dále musí řídit **daňovým řádem**, který upravuje problematiku daňového řízení, daňovou kontrolu, podání daňového přiznání, opravné prostředky a sankce, které mohou být uloženy orgány správy daní. (Stejskal a spol., 2012)

Daňová problematika u neziskových organizací je poměrně složitá ve srovnání se ziskovými subjekty. U daně z přidané hodnoty musí sledovat režim jednotlivých činností. V případě, kdy dochází ke kombinaci různých činností, uplatňují se poměrné nebo krátcí koeficienty. U daně z příjmů musí být vedeny zvláště příjmy a výdaje plynoucí z hlavní činnosti a plynoucí z doplňkové činnosti. Dále pak organizace sleduje příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy které nejsou předmětem daně za určitých podmínek a příjmy osvobozené od daně. (Pelikánová, 2016)

3.1 Daň z příjmu právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je daň přímá, spadá do skupiny univerzálních důchodových daní a je závazná pro všechny právnické osoby. Následující obrázek 5 zobrazuje poplatníky daně z příjmů právnických osob dle různých kritérií.

Obrázek 5: Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2014, str. 91

Rozdělení poplatníků na daňové rezidenty a nerezidenty vychází z mezinárodně uznávaného pravidla, dle kterého má na daň nárok stát, v němž příjem vznikl, ale také

stát, ve kterém je poplatník usídlen. (Vančurová, Váchová, 2014) V rámci této práce je podstatnější rozdělení poplatníků na podnikatelské subjekty a veřejně prospěšné poplatníky, neboť z pohledu zákona o dani z příjmů je na tyto poplatníky nahlíženo odlišně.

V České republice je snaha některým ekonomickým subjektům, které vznikají na základě veřejné či vzájemně prospěšné činnosti ulehčit od daňových povinností. Proto řada neziskových subjektů daně v konečném důsledku neplatí. Nevýdělečná organizace také rozhoduje o tom, jak tuto daňovou úsporu v rámci své hlavní činnosti využije. Podstata daňové úspory v rámci daně z příjmů právnických osob spočívá v definici hlavní činnosti, kde dochází k daňovému ulehčení. U ostatní činnosti, jako je například podnikání, hospodářská činnost nebo doplňková činnost dochází k běžnému daňovému zatížení, jako je tomu u podnikatelských subjektů. (Stejskal a spol., 2012)

Daň z příjmu právnických osob je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP). V § 17 je uvedeno, kdo je **poplatníkem daně** z příjmů právnických osob a v § 17a je definováno, kdo je veřejně prospěšným poplatníkem. „*Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.*“ (Marková, 2015, str. 21)

Jak bylo již naznačeno výše, zdanění neziskových organizací ve srovnání s komerčními subjekty je poměrně problematické. V případě podnikatelského subjektu je kladný základ daně zjištěn následovně. Zjistí se výše příjmů a výdajů, a pokud vznikne kladný rozdíl, jde o základ daně. Navíc se běžně sčítají jednotlivé činnosti dohromady, i pokud jsou některé z nich ztrátové. Takovéto zjištění základu daně není možné u neziskové organizace. Nevýdělečné organizace dokonce ani nemohou odečíst ztrátu z minulých let, pokud nejde o ztrátu z hospodářské činnosti. (Merlíčková Růžičková, 2013)

Nevýdělečná organizace může mít různé příjmy, které se vůbec nemusí dotýkat daní z příjmů, jako např. půjčky nebo přijaté zálohy. Pro posouzení příjmů je důležité, v jakém účetnictví účetní jednotka účtuje o skutečnosti, která se týká neziskové organizace. § 38a zákona o účetnictví umožňuje vybraným neziskovým subjektům za určitých podmínek účtovat v jednoduchém účetnictví, ve kterém jsou příjmy

posuzovány odlišně než v podvojném účetnictví. Jako příklad lze uvést příjem z pronájmu, který je dle ZDP vždy předmětem daně z příjmu. U subjektů s jednoduchým účetnictvím bude příjem z pronájmu zdaněn celý v době jeho přijetí. ÚJ, které vedou podvojně účetnictví, zdaňují vždy tu část příjmů, která poměrně spadá do daného účetního roku. (Stuchlíková, Komrsková, 2012)

3.1.1 Předmět daně z příjmu

Předmět daně z příjmu je definován v § 18. „*Předmětem daně z příjmu jsou veškeré příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.*“ (Marková, 2015, str. 21) Dále pak zákon říká, které z těchto příjmů ze zdanění vyjímá, osvobozuje nebo umožňuje využití zvýhodněného daňového režimu.

Neziskové organizace mají různé druhy příjmů:

- a) příjmy, které nejsou předmětem daně,
- b) příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek,
- c) příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené,
- d) příjmy vyplývající z jejich poslání, které jsou vymezeny ve statutech, zřizovacích listinách, zvláštními předpisy,
- e) příjmy, které jsou předmětem daně. (Růžičková Merlíčková, 2013)

Příjmy, které nejsou předmětem daně.

Příjmy, které nejsou předmětem daně, jsou takové příjmy, které jsou obecně vyjmuty ze zdanění (pro všechny poplatníky daně z příjmů bez výhrad). Mezi příjmy, které obecně nejsou předmětem daně dle §18 odst. 2 ZDP, například patří:

- příjmy získané nabytím akcií podle zvláštního zákona,
- příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění, pokud jsou přiznané, evropským soudem pro lidská práva,
- příjmy svěřeneckého fondu z vyčlenění majetku,
- aj.

Příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek.

Jde o příjmy, které jsou nezdaňované daní z příjmů a platí pouze pro veřejně prospěšné poplatníky. U veřejně prospěšného poplatníka nejsou předmětem daně (§18a odst. 1 ZDP):

- příjmy z nepodnikatelské činnosti za podmínky, že výdaje (náklady) vynaložené na tuto činnost jsou vyšší,
- příjmy z dotací, příspěvků a podpor z veřejných rozpočtů,
- příjmy v podobě podpory od Vinařského fondu,
- výnos daně, poplatku nebo jiného podobného peněžitého plnění, které plynou obci nebo kraji,
- úplata, která je příjmem státního rozpočtu za převod nebo užívání státního majetku mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi a dále nájem a prodej státního majetku,
- příjmy z bezúplatného nabytí věci podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. (Marková, 2015)

Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozeny (§19 odst. 1 ZDP):

- bezúplatné příjmy z darů a příjmy které vznikly v důsledku zrušení dědické a darovací daně (od roku 2014),
- členské příspěvky dle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin získané např. od zájmových sdružení PO, u kterých členství není nutnou podmínkou, občanských sdružení, odborových organizací, politických stran a hnutí,
- výnosy z kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky členů u registrovaných církví a náboženských společností,
- příjmy ze státních fondů stanovené zvláštními předpisy,
- příjmy Fondu dětí a mládeže
- příjmy z loterií a jiných podobných her, u nichž bylo uděleno povolení k provozování,
- výnosy z nadačního jmění, při splnění určitých podmínek,

- výnosy plynoucí z pronájmu nemovitostí a uměleckých děl, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku,
- úrokové příjmy plynoucí z prostředků veřejné sbírky a další. (Stejskal a spol., 2012)

Příjmy, které jsou předmětem daně

Předmětem daně z příjmu u neziskových organizací jsou vždy (§18a odst. 2 ZDP):

- příjmy z reklam,
- příjmy z členských příspěvků,
- příjmy v podobě úroků (nově od r. 2014),
- příjmy z nájemného s výjimkou nájmu státního majetku (Marková, 2015).

Příjmy vyplývající z poslání organizace

Příjmy z hlavní činnosti jsou takové příjmy, které vyplývají z poslání organizace a výdaje vynaložené na jejich získání musí být vyšší než příjmy. Činnost, kterou nevýdělečná organizace vykonává jako hlavní, musí být výslovně uvedena ve zvláštních předpisech nebo ve statutu, stanovách, zřizovacích a zakladatelských listinách. (Merlíčková Růžičková, 2013)

V souvislosti s rozdělením příjmů musí být stejným způsobem rozděleny i výdaje, které odpovídají jednotlivým příjmům, neboť dle § 24 odst. 3 ZDP ke každému druhu příjmu se uznávají jako výdaje (náklady) pouze výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které jsou předmětem daně. (Marková, 2015)

V souladu se zákonem o daních z příjmů a účetními předpisy musí účetní jednotky nevýdělečného charakteru vést účetnictví tak, aby nejpozději ke dni účetní závěrky byly evidovány příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů odděleně od příjmů, které sice jsou předmětem daně z příjmů, ale jsou od daně osvobozeny. Totéž platí i k příslušným výdajům. (Merlíčková Růžičková, 2013)

3.1.2 Základ daně u neziskové organizace

Na základě platného zákona o dani z příjmů právnických osob se veřejně prospěšní poplatníci dělí na dvě skupiny dle způsobu stanovení základu daně. První skupinou jsou veřejně prospěšní poplatníci s **úzkým základem daně**. Jsou to například spolky,

nadace, nadační fondy, církve, náboženské společnosti, honební společenstva aj. Tato skupina poplatníků s úzkým základem daně musí sledovat a odlišovat (v účetnictví) svou hlavní činnost a hospodářskou činnost. Příjmy, které plynou z nepodnikatelské hlavní činnosti a jsou ztrátové, organizace nezdaňuje vůbec. Zdaňována je především hospodářská činnost. Druhá skupina zahrnuje veřejně prospěšné poplatníky s **širokým základem daně**, což jsou veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a od roku 2014 nově také obecně prospěšné společnosti a ústavy. Pro tyto poplatníky je charakteristické, že jejich činnost je sice veřejně prospěšná, avšak mnohdy svou rozsáhlostí vykazuje prvky podobné podnikatelskému subjektu. Předmětem daně u takové skupiny poplatníků jsou všechny příjmy kromě příjmů z investičních dotací. (Pelikánová, 2016)

Základ daně v neziskové organizaci se zjišťuje z výsledku hospodaření, nebo jako rozdíl příjmů a výdajů (v případě jednoduchého účetnictví). Dále pak účetní jednotka snižuje výsledek hospodaření o příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy, které jsou od daně osvobozené, příjmy nezahrnované do základu daně, účetní náklady, které nejsou daňově uznatelné, a výsledkem je základ daně. Základ daně je následně upraven o položky odečitatelné od základu daně a položky snižující základ daně. Z upraveného základu daně je vypočítána daňová povinnost, která může být ještě snížena o slevy na dani. Neziskové organizace jsou povinny podávat daňové přiznání. Daňové přiznání nemusí být podáno pouze v případě, kdy organizace má pouze příjmy osvobozené od daně z příjmů, příjmy, které nejsou předmětem daně nebo příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. (Marková, 2015)

3.1.3 Položky snižující základ daně z příjmu právnických osob

U veřejně prospěšných poplatníků, tedy u organizací, které byly založeny za jiným účelem, než je podnikání, může dojít k vyměření daňového základu. Často v praxi nastává situace, kdy příjmy z hlavní činnosti (od zřizovatelů, dotace, dary a členské příspěvky) nepokrývají výdaje neziskové organizace. § 20 odst. 7 ZDP umožňuje snížení daňového základu o položky odečitatelné od základu daně definované v § 34. Dále pak dovoluje snížit základ daně až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč. Podmínkou takto sníženého základu daně je, že daňová úspora bude použita ke krytí nákladů (výdajů) související s hlavní činností a to nejpozději ve třech následujících zdaňovacích obdobích. Pokud 30% snížení základu daně tvoří méně než 300 000 Kč,

lze od základu daně odečíst částku 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně. (Marková, 2015). Pro lepší pochopení je uvedena znázorňující tabulka 3.

Tabulka 3: Snížení základu daně dle §20 odst. 7

Základ daně	30 % ze základu daně	Snížení základu daně
160 000 Kč	48 000 Kč	160 000 Kč
300 000 Kč	90 000 Kč	300 000 Kč
600 000 Kč	180 000 Kč	300 000 Kč
2 000 000 Kč	600 000 Kč	600 000 Kč
5 000 000 Kč	1 500 000 Kč	1 000 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Důležité je ještě zmínit, co je zde myšleno pod pojmem **daňová úspora**. Jde o částku, která je ušetřena z hodnoty odečteného 30% odpočtu. Tato částka se stanoví jako součin hodnoty 30% odpočtu sazby daně, která platí v daném roce dle § 21odst. 1 ZDP (Stuchlíková, Komrsková, 2013). V roce 2015 byla sazba daně 19%. V případě, že má organizace základ daně 5 000 000 Kč, a 30% je 1 500 000, daňovou úsporu lze vypočítat maximálně z 1 000 000 Kč. Daňová úspora je zde 190 000 Kč.

3.1.4 Daňová problematika darů

V roce 2014 došlo k zániku zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti. Problematiku tohoto zákona nyní upravuje zákon o dani z příjmů. Bezúplatné příjmy z darů, dědictví a odkazů jsou při splnění podmínek stanovených v § 19b ZDP od roku 2014 považovány za příjmy, které jsou od daně osvobozené. Nezisková organizace musí poskytnutý dar využít na účel, ke kterému byl dar určen. Pokud tak neučiní, nárok na osvobození zaniká a dle § 23 odst. 3 písm. a) ZDP musí dar dodanit v roce, ve kterém došlo k porušení podmínky. Princip darů vysvětluje § 2055 a následující v občanském zákoníku. Dárce bezúplatně daruje „něco“, aniž by za to očekával nějaké protiplnění. (Pelikánová, 2016)

3.2 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je přímá daň, která patří do skupiny majetkových daní a v České republice je upravována zákonem č.338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí je tvořena dvěma částmi: daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek jsou vypočteny zvlášť jako dva odlišné

daňové případy a v daňovém přiznání jsou vedené v odlišných kolonkách. Předmětem daně z pozemků jsou pozemky, které leží na území České republiky a jsou evidované na katastru nemovitostí. Předmětem daně ze staveb a jednotek jsou zdanitelné stavby a jednotky. (Marková, 2015)

3.3 Daň silniční

Daň silniční patří mezi přímé daně a je to daň majetková. Je upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Tento zákon se zabývá silničními motorovými vozidly a jejich přípojnými vozidly, která jsou

- registrována, provozována a používána poplatníkem daně z příjmů právnických osob (výjimkou je zde veřejně prospěšný poplatník, který vozidlo používá k veřejně prospěšné činnosti, a příjmy z této činnosti nejsou předmětem daně z příjmu),
- používána poplatníkem daně z příjmu fyzických osob, které vozidlo používá k činnosti, nebo je v přímé souvislosti s činností, ze které získává příjmy ze samostatné činnosti.

Poplatníkem daně silniční je osoba zapsaná v technickém průkazu daného vozidla.

3.4 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty patří do daní nepřímých a jde o univerzální spotřební daň. Touto daní jsou zatěžovány téměř veškeré výrobky a služby na trhu. Hlavním znakem daně z přidané hodnoty je její **mnohofázovost**, tzn., že ji lze spatřit ve všech fázích obratu, od získání suroviny přes výrobu, mnohočetnost distribučních míst až po její spotřebu konečným spotřebitelem. Předmětem zdanění jsou zde vytvořené hodnoty v jednotlivých fázích obratu. (Jánošíková a spol., 2009)

V České republice upravuje daň z přidané hodnoty zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen ZDPH). Organizace, které nebyly zřízené za účelem podnikání, jsou povinné k dani z přidané hodnoty, pokud vykonávají samostatně ekonomickou činnost. § 5 odst. 2 ZDPH definuje pojem **ekonomická činnost**. Jde o soustavnou činnost, která je vykonávána za účelem získání příjmů. Ekonomická činnost může být zdanitelným plněním nebo osvobozeným plněním. Od té doby, co se nezisková organizace stane plátcem DHP, musí posuzovat veškerá zdanitelná plnění dle

toho, jakým způsobem je bude v budoucnu využívat, a zda vznikne nárok na odpočet. (Erudica.cz, 2015)

3.4.1 Předmět daně z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty se vztahuje na zboží a služby. Předmětem daně dle § 2 odst. 1 ZDPH je:

- dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- poskytování služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečnění ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení
  - o zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
  - o nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. (Marková, 2015)

Plnění, které je zdanitelné, je dle § 2 odst. 2 ZDPH takové plnění, které je předmětem daně a není od daně z přidané hodnoty osvobozeno. (Marková, 2015)

Dle zákona o dani z přidané hodnoty je předmětem daně dodání zboží či poskytnutí služby za **úplatu**. Důležitou podmínkou je zde úplatnost plnění. Nevýdělečná organizace musí tedy nejprve zjistit, zda je určité poskytované plnění úplatné či neúplatné. V případě, že je úplatné, pak je předmětem daně z přidané hodnoty. Je zde třeba dát pozor ale na §13 a § 14 ZDPH, dle kterého některá bezúplatná plnění spadají do právní fikce úplatného plnění. Pokud nespadá, lze toto plnění považovat za plnění, které není předmětem daně z přidané hodnoty. (Růžičková, Merlíčková, 2013)

3.4.2 Vyjmutí z předmětu daně z přidané hodnoty

Zboží, které je pořízené z jiného členského státu Evropské unie (výjimkou jsou pouze koupené nové dopravní prostředky nebo zboží, které jsou předmětem spotřební daně) je z předmětu daně z přidané hodnoty vyjmuta v případě, že:

- dodání tohoto zboží v tuzemsku by bylo od daně osvobozeno. V nevýdělečném sektoru jde o dodané zboží humanitárním a dobročinným organizacím, které uskutečňují humanitární a dobročinnou činnost mimo území Evropského společenství, a toto zboží přepraví do třetí země.
- pořízení zboží je uskutečněno osobou, která je osvobozena od uplatňování daně. Jde o osobu, jejíž obrat nepřesáhl 1 mil. Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců (Pelc, 2010)

3.4.3 Osoby povinné k dani z přidané hodnoty

Dle § 6 odst. 1 ZDPH mají povinnost platit daň z přidané hodnoty všechny organizace, které mají sídlo v tuzemsku a jejichž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 mil. Kč. Do obratu nejsou započítávány například příspěvky od vlastních členů, dotace ze státního rozpočtu, příspěvky od územních samosprávných celků, státních fondů, příspěvky z grantů a další. (Pelc, 2010) Dále pak § 6 odst. 2 ZDPH říká, neosoba povinná k dani z přidané hodnoty dle odstavce 1 je plátcem od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila obrat 1 mil. Kč. (Marková, 2015)

3.4.4 Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně

V § 51 odst. 1 ZDPH je vyjmenovaná řada činností, na které se vztahuje osvobození od daně z přidané hodnoty bez nároku na odpočet daně. Odpočet daně je daň z přidané hodnoty na vstupu, popř. krácená koeficientem. V rámci problematiky neziskových organizací se jedná zejména o osvobození u výchovy a vzdělávání, u zdravotnických služeb a zboží a u sociální pomoci.

Výchova a vzdělávání (§ 57 ZDPH)

V rámci ZDPH patří do výchovy a vzdělávání především výchovná a vzdělávací činnost, školské služby, rekvalifikace, jazykové vzdělávání, výchovné, vzdělávací a volnočasové aktivity. Tyto činnosti jsou osvobozeny od daně bez nároku na odpočet. Aby byla činnost osvobozena od daně, musí splnit dvě základní podmínky:

- organizace musí být zapsána ve školském rejstříku,
- musí mít patřičné oprávnění či akreditaci. (Merlíčková Růžičková, 2013)

Zdravotnické služby a zboží (§ 58 ZDPH)

Za zdravotnické služby považuje ZDPH služby zdravotní péče a související služby poskytované pacientům a osobám, kterým je tato péče určena dle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Dále je od daně také osvobozeno takové zboží, které je spotřebováno v rámci zdravotnických služeb a zdravotní pojištění dle zákona o veřejném zdravotním pojištění. (Pelc, 2010)

Sociální pomoc (§ 59 ZDPH)

Zákon o dani z přidané hodnoty považuje za sociální pomoc takové služby, které jsou poskytovány na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a tyto služby jsou osvobozeny od daně bez nároku na odpočet. (Pelc, 2010)

3.4.5 Nárok na odpočet

Dle § 72 odst. 1 ZDPH má plátce nárok na odpočet daně na vstupu, jestliže přijatá zdanitelná plnění použije pro uskutečnění ekonomické činnosti. V případě, že nezisková organizace uskutečňuje pouze osvobozené činnosti, nemá na odpočet daně nárok. Nevýdělečné organizace často řeší problém, kdy vykonávají jak činnosti ekonomické, u kterých má plný nárok na odpočet, tak i činnosti osvobozené, u kterých nárok na odpočet nemají. V tomto případě musí organizace řešit složité matematické propočty a rozhodování. (Růžičková Merlíčková, 2013)

3.4.6 Krácení odpočtu daně

Problematice daní v neziskových organizacích se věnuje Strzelecká, která ve svém příspěvku „Úskalí aplikace daně z přidané hodnoty u neziskových organizací“ rozebírá problematiku krácení a poměrných koeficientů při stanovení DPH. Česká republika společně se všemi členskými státy Evropské unie je povinna implementovat do své právní úpravy směrnice Rady EU. V Evropské unii je daň z přidané hodnoty vysoce harmonizována, avšak některé faktory, jako např. výše daně, počet sazeb, způsob placení daně, vyčíslení daňové povinnosti či možnosti odpočtu na vstupu jsou ponechány v kompetenci jednotlivým členským zemím. (Strzelecká, 2014)

Strzelecká ve svém příspěvku zjišťuje, jaké dopady má krácení daně na náklady neziskové organizace. Neziskové organizace jakožto plátcí daně jsou oproti podnikatelským subjektům značně finančně znevýhodněni a to z důvodu používání

kráticích a poměrných koeficientů pro výpočet nároku na odpočet na vstupu. Do jmenovatele kráticího koeficientu se zahrnují i hodnoty plnění, které s činnostmi spadajícími do výpočtu DPH zcela nesouvisejí a to způsobuje nadměrné finanční zatížení. Kráticí koeficient v procentech vyjadřuje výši nároku na odpočet daně na vstupu a zbylý neuznaný odpočet daně se přesouvá zpět do nákladů. Kráticí koeficient se zpravidla vypočítává až po ukončení kalendářního roku, tudíž může docházet ke značným odchylkám v neuznané výši odpočtu. V případě, kdy nezisková organizace musí zpětně přeúčtovat náklady v již ukončeném roce, může dojít k nepříznivému ovlivnění celkového hospodaření organizace a narušení plánu hospodaření.

Kráticí koeficient se dle zákona o dani z přidané hodnoty vypočítá pomocí zlomku. (viz tabulka 4)

Tabulka 4: Vymezení vstupních dat pro výpočet kráticího koeficientu

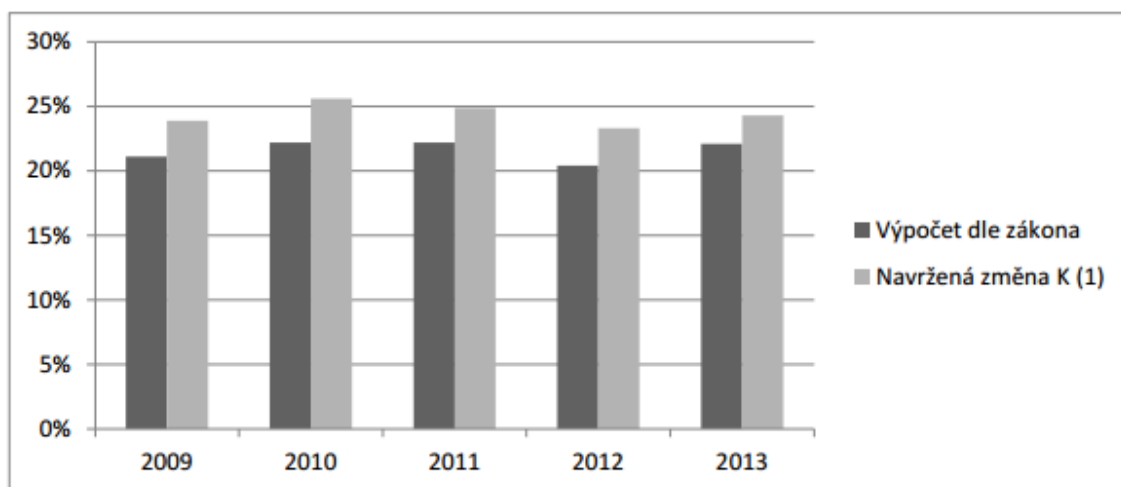
Čítatel	Jmenovatel
hodnoty výnosů z doplňkové činnosti	hodnoty výnosů z doplňkové činnosti
	hodnoty výnosů z hlavní činnosti
	hodnoty výnosů ostatních

Zdroj: Strzelecká, 2014

Autorka ve svém článku provedla studii, kde zkoumala vývoj kráticího koeficientu u dvanácti příspěvkových organizací v období 2009 – 2013. Poté navrhla výpočet kráticího koeficientu, který neobsahoval výnosy (příjmy), které s činnostmi zasahující do oblasti daně z přidané hodnoty nesouvisejí, neboť jsou nahodilé. Dále byly provedeny dva výpočty kráticího koeficientu. První výpočet zobrazuje kráticí koeficient sestavený dle stávající právní úpravy. Druhý výpočet zahrnuje navrhovanou změnu úpravy výpočtu koeficientu. Výsledky ukazuje obrázek 6.

Obrázek 6: Vývoj hodnoty krátícího koeficientu

Zdroj: Strzelecká, 2014

Z provedené analýzy vyplývá, že v důsledku změny ve výpočtu krátícího koeficientu by došlo ke zmírnění finančního dopadu daně z přidané hodnoty na neziskové organizace. Neziskové organizace by mohla ušetřit část finančních prostředků, které by mohla použít pro další rozvoj své činnosti, nebo by mohla snížit příspěvek zřizovatele (Strzelecká, 2014)

3.4.7 Kontrolní hlášení

Od 1. ledna 2016 musí všichni plátcí daně z přidané hodnoty ze zákona podávat tzv. kontrolní hlášení. Jedná se o speciální daňové tvrzení, které nahrazuje v rámci režimu přenesení daňové povinnosti výpis z evidence pro účely DPH. Kontrolní hlášení nenahrazuje řádně vyplněné daňové přiznání k dani z přidané hodnoty ani souhrnné hlášení. Toho hlášení se podává pouze elektronicky ve formátu a struktuře, která je dána správcem daně. (Financnisprava.cz, 2015)

Veškeré právnické osoby a to i právnické osoby nezaložené za účelem dosahování zisku, podávají kontrolní hlášení měsíčně vždy do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce. V případě, že organizace podá kontrolní hlášení pozdě, budou jí vyměřeny sankce. Kontrolní hlášení má následující náležitosti:

- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie,
- přijetí služby z EU od osoby registrované v EU,

- pořízení nového dopravního prostředku od osoby neregistrované k dani v jiném členském státě,
- ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (např. přijetí služby z třetí země),
- přijetí služby nebo zboží v režimu tuzemského přenesení daňové povinnosti – odběratel,
- poskytnutí služby nebo zboží v režimu tuzemského přenesení daňové povinnosti – dodavatel,
- dodání investičního zlata ve zvláštním režimu pro investiční zlato,
- oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení,
- nárok na odpočet z přijatých plnění v tuzemsku. (ucetnictvibezstarosti.eu, 2015)

Kontrolní hlášení je nutné podávat v případě, že vznikne povinnost ho podat, tzn. je náplň alespoň pro jeden výše zmíněný řádek. Kontrolní hlášení upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění účinném od 1. ledna 2016. (ucetnictvibezstarosti.eu, 2015)

3.5 Základní rozdíly mezi neziskovými a ziskovými subjekty s dopadem do daňové problematiky

Na závěr teoretické části práce bude zpracován stručný přehled základních odlišností, které rozlišují nevýdělečné organizace od komerčních podniků (viz tabulka 5).

Tabulka 5: Odlišnosti podnikatelských subjektů a neziskových organizací

Podnikatelský subjekt	Nezisková organizace
Primárně zakládány za účelem zisku. Zisk, který podnik vytvoří, může být rozdělen mezi zakladatele a vlastníky firmy.	Zakládány za jiným účelem, než je dosahování zisku. Je sice možné, aby nezisková organizace vykonávala hospodářskou činnost, ale zisk, který vytvoří, musí použít na rozvoj své hlavní činnosti a v žádném případě nesmí být zisk rozdělen mezi vlastníky.
Cena produktů a služeb je u podnikatelských subjektů stanovena na základě působení nabídky a poptávky na trhu.	Cena produktů a služeb, které nezisková organizace poskytuje, bývá často stanovena tak, aby alespoň pokryla náklady, neboť hlavním cílem je zde dostupnost pro občany.
Podnikatelský subjekt může být jak právnickou osobou (s. r. o., a. s.) tak i fyzickou osobou (OSVČ).	Zákon stanovuje, že nevýdělečné organizace mohou být pouze právnické osoby.
Podniky založené za účelem zisku jsou zapisovány do obchodních rejstříků.	Nevýdělečné organizace jsou vedeny ve veřejném rejstříku (např. spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík obecně prospěšných společností)
Zdroj financování u podnikatelských subjektů závisí především na podnikatelské činnosti a výši dosahovaného zisku.	Pro organizace nezakládané za účelem zisku je charakteristický vícezdrojový způsob financování (kombinace členských příspěvků, darů, dotací, státních příspěvků, výnosů z doplňkových činností atd.).

Podnikatelský subjekt	Nezisková organizace
Pro komerční podniky platí odlišná daňová politika než pro veřejně prospěšného poplatníka.	Veřejně prospěšný poplatník uplatňuje omezený daňový režim (různá daňová zvýhodnění, úlevy, osvobození, výjimky)
Ziskový subjekt pro stanovení základu daně sleduje příjmy a výdaje dohromady. Lze kompenzovat ztrátové činnosti ziskovými činnostmi. Základ daně je stanoven jako kladný rozdíl mezi příjmy a výdaji.	Příjmy a výdaje z hlavní činnosti musí být sledovány zvlášť od příjmů a výdajů z doplňkové činnosti.
ZDP definuje příjmy, které nejsou základem daně pro všechny podnikatelské i nepodnikatelské subjekty.	ZDP dále pak definuje ještě specifické příjmy, které nejsou základem daně pouze pro veřejně prospěšného poplatníka.
Podnikatelský subjekt si může odečíst ztrátu z minulých let od základu daně.	Neziskové organizace nemohou od základu daně odečíst ztrátu z minulých let, pokud se nejedná o ztrátu z hospodářské činnosti.
Ziskové podniky nemohou vést jednoduché účetnictví.	Nevýdělečné organizace, ve specifických případech, které definuje zákon o účetnictví, mohou vést jednoduché účetnictví.
ZDP nedovoluje podnikatelským subjektům, aby si snížily základ daně o 30%.	Speciální položka snižující základ daně veřejně prospěšného poplatníka o 30%.
V případě, že zisková organizace obdrží dar, je povinna z něj odvést daň.	Dary, které jsou darované neziskové organizaci, jsou od daně z příjmů osvobozeny, pokud je organizace použije ve prospěch své hlavní činnosti.
Podnikatelské subjekty uplatňují odlišné stanovení DPH než veřejně prospěšný poplatník.	Nevýdělečná organizace sleduje režim jednotlivých činností i pro stanovení DPH. Pokud organizace vykonává kombinace různých činností (hlavní a doplňkové), pro stanovení správné výše DPH se uplatňují krátcí a poměrné koeficienty.

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

4 Představení vybrané neziskové organizace

Pro zpracování praktické části práce byla vybrána obecně prospěšná společnost Techmania Science Center o. p. s. (Dále jen společnost Techmania). Na obrázku 7 je logo společnosti Techmania a následující tabulka 6 obsahuje základní identifikační údaje z veřejného rejstříku.

Obrázek 7: Logo společnosti Techmania Science Center o. p. s.

Zdroj: Techmania.cz, 2015

Tabulka 6: Základní identifikační údaje

Obchodní jméno:	Techmania Science Center o. p. s.
Spisová značka:	O 89 vedena u Krajského soudu v Plzni
Identifikační číslo:	263 96 645
Sídlo společnosti:	U Planetária 2969/1, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň
Datum zápisu:	8. srpna 2005
Statutární orgán:	Ředitel: Mgr. Vlastimil Volák
Zakladatel:	Západočeská univerzita v Plzni, Škoda Investment a. s.

Zdroj: justice.cz, 2016

Společnost Techmania v rámci své hlavní činnosti vykonává následující druhy obecně prospěšných služeb:

- uchování ve sbírkových fondech předměty movitého kulturního dědictví, jejich ochrana ve veřejném zájmu a umožňování jejich veřejného využití,

- zabezpečení sbírkové dokumentace a shromažďování předmětů muzejní hodnoty vztahující se k technickým dějinám Plzeňska,
- prezentování výsledků své činnosti a muzejní sbírky prostřednictvím muzejní prezentace formou stálé expozice, výstavní činnosti, publikační činnosti, pořádáním výstav, konferencí a přednášek,
- spolupráce při vědecké, expoziční, výstavní, výchovně vzdělávací, propagační a publikační činnosti se vzdělávacími organizacemi, institucemi, badateli, sdělovacími prostředky a veřejností,
- výzkum a vývoj v oblasti šíření, komunikace a popularizace vědy a vědeckých poznatků,
- pořádání odborných kurzů, školení a dalších vzdělávacích akcí,
- vzdělávání veřejnosti v oblasti technických a přírodních věd,
- a další.

Dále pak společnost Techmania vykonává doplňkovou činnost, která zahrnuje tyto činnosti:

- realitní činnost,
- specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím,
- zprostředkování obchodu a služeb,
- maloobchod provozovaný mimo řádné provozovny,
- reklamní činnost a marketing,
- technické služby v dopravě,
- hostinská činnost. (Justice.cz, 2016)

Společnost Techmania je výjimečný projekt v České republice, který je ideálním spojením mezi neformálním vzděláváním a populární turistickou destinací. Techmánie si klade za cíl nacházet a rozvíjet osobní vztah k vědě a technice a objevovat možnosti lidského poznání u mladých žáků, studentů i rodin s dětmi. Návštěvníci mohou navštívit jak stálé tak putovní expozice, jejichž doménou je interaktivnost. Mezi hlavní témata vzdělávacích workshopů a představení patří především fyzika, chemie, matematika, astronomie nebo biologie. Společnost Techmania poskytuje školním skupinám špičková zázemí, vybavené školní laboratoře, dílny nebo klubovny. Organizace je partnerem celé řady českých a mezinárodních projektů, a působí velmi aktivně na poli komunikace vědy. Projektových aktivit je celá řada od pořádání vzdělávacích soutěží nebo seminářů

až po tvorbu vzdělávacích materiálů a pořádání tematických výstav. Techmania je také koordinátorem významné akce „Noc vědců“. U zrodu Techmanie stála společnost ŠKODA Investment a. s. a Západočeská univerzita v Plzni. V budoucnu by organizace chtěla sloužit jako pevná součást neformálního vzdělávání škol i veřejnosti v České republice. (Techmania.cz, 2016)

4.1 Zdroje financování Techmania Science Center o. p. s.

Techmania Science Center o. p. s. se musí jako každá jiná nezisková organizace starat o to, aby si zabezpečila dostatečné množství finančních zdrojů pro pokrytí nákladů spojených s její činností. Nejvíce příjmů plyne z grantů, od návštěvníků, z dotací a z projektů. Důležité je ale také hospodárné uvažování, bez kterého by Techmania Science center o. p. s. nemohla správně fungovat.

4.1.1 Rozdělení výnosů společnosti Techmania

Výnosy společnosti Techmania plynou z několika zdrojů. Tyto zdroje lze rozdělit na veřejné, což jsou především provozní dotace a soukromé, které společnost Techmania tvoří svojí vlastní činností. Následující tabulka 7 zobrazuje rozdělení výnosů a jejich zdroje jak v absolutní hodnotě, tak i jakou procentní část tvoří na celkových výnosech. Výnosy jsou uvedeny v časovém rozmezí od roku 2013 do roku 2015.

Tabulka 7: Rozdělení výnosů v letech 2013 - 2015 v tis. Kč

		2013		2014		2015	
Rozdělení výnosů		Tis. Kč	%	Tis. Kč	%	Tis. Kč	%
Provozní dotace		29 100	62,6%	60 400	51,0%	35 040	29,4%
Zdroj	Národní programy	14 700	31,6%	39 170	33,1%	15 590	13,1%
	Město Plzeň	5 000	10,8%	10 000	8,4%	10 000	8,4%
	Plzeňský kraj	5 000	10,8%	8 000	6,8%	8 000	6,7%
	Evropské programy	4 400	9,5%	3 230	2,7%	12 500	10,5%
	Plzeň 2015					200	0,2%

		2013		2014		2015	
Rozdělení výnosů		Tis. Kč	%	Tis. Kč	%	Tis. Kč	%
Vlastní činnost		12 800	27,5%	29 800	25,1%	50 080	42,0%
Zdroj	Vstupné	4 200	9,0%	16 600	14,0%	17 390	14,6%
	Propagace	3 200	6,9%	700	0,6%	870	0,7%
	Prodej občerstvení	1 000	2,2%	6 100	5,1%	4 960	4,2%
	Pronájem prostor	700	1,5%	300	0,3%	770	0,6%
	Ostatní služby	3 300	7,1%	4 800	4,1%	2 500	2,1%
	Prodej v obchodu	400	0,9%	1 300	1,1%	1 830	1,5%
	Parkovné					1 150	1,0%
	Výroba jídel					18 470	15,5%
	Příměstské tábory					630	0,5%
	Pronájem exponátů					1 510	1,3%
Jiné ostatní výnosy		4 600	9,9%	28 300	23,9%	34 120	28,6%
	Aktivace a odpisy majetku pořízeného z dotací	4 600	9,9%	28 300	23,9%	34 120	28,6%
Výnosy celkem		46 500	100,0%	118 500	100,0%	119 240	100,0%

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů organizace, 2016

Fundraising je velmi důležitá aktivita, neboť se od ní odráží veškeré správné fungování, stabilita a důvěryhodnost neziskové organizace. Jde především o budování dobrých a nejlépe dlouhodobých vztahů s partnery. Proto se fundraisingem zabývá v Techmanii několik specialistů. Jak je patrné z tabulky 7 výše, velmi důležitým zdrojem financování jsou provozní dotace, které plynou z veřejných rozpočtů. Techmania Science Center získává podstatnou část zdrojů z dotací od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dále z různých programů Evropské unie. Zdroje plynoucí ze státních dotací a z rozpočtů Evropské unie má na starost speciální oddělení, které zaměstnává v současnosti 6 lidí. Další důležité zdroje plynou z rozpočtů Města Plzně a z rozpočtů Plzeňského kraje. Těmito a dalšími zdroji od donátorů v rámci Plzeňského kraje se zabývá ředitel společnosti Techmania a tajemnice. Společnost Techmania udržuje s Plzeňským krajem a s městem dlouhodobé vztahy a projekty v rámci těchto vztahů jsou plánovány dopředu. S městem má Techmania uzavřenou dlouhodobou smlouvu, která je stanovena na konkrétní částku. S Plzeňským krajem je sepsána smlouva rámcová a každý rok se jedná o výši finančního příspěvku. Při vyplácení finančních

příspěvků z veřejných rozpočtů záleží také na délce projektu. U dlouhodobých projektů nejsou částky vypláceny najednou, ale postupně jsou poskytovány zálohy. (Interní zdroje, 2016)

Neméně důležitým zdrojem financování je sponzoring a dárcovství. Techmania má se sponzory uzavřené jak dlouhodobé, tak i krátkodobé sponzorské smlouvy. S některými klíčovými sponzory jsou smlouvy uzavírány i na několik let. Je důležité neustále s těmito partnery spolupracovat a budovat dobré vztahy, aby organizace získala dostatek sponzorských příspěvků. Techmania science center své finanční partnery uvádí také na svých webových stránkách, ale i na různých reklamních plochách, billboardech atd. Mezi nejvýznamnější patří:

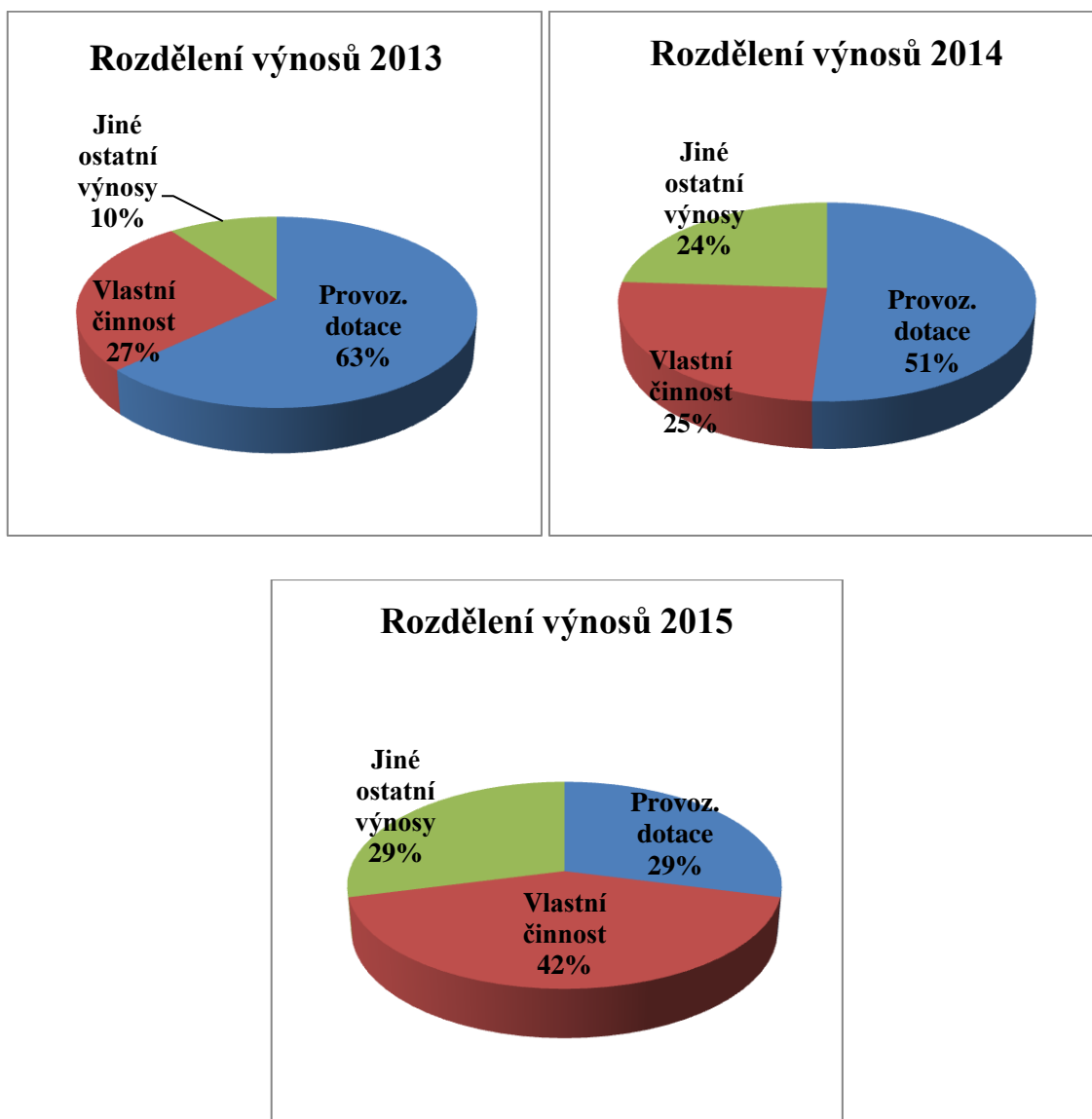
- Škoda Investment a. s.,
- Skoda JS a. s.,
- ABB, a. s.,
- Raiffeisen BANK, a. s.,
- Intersoft automation, s. r. o.,
- Bammer Trade, a. s.

Dále pak má Techmania různé úrovně pro donátory, které jsou rozdělené dle výše donátorského příspěvku a donátorům je možné zveřejnit logo ve výroční zprávě společnosti nebo na Čestné desce Donátorů. (Techmania.cz, 2016)

Velký podíl finančních zdrojů je pak získáván vlastní činností, kterou Techmania vykonává. V rámci vlastní činnosti největší výnosy plynou samozřejmě od fyzických osob, tedy návštěvníků Techmanie. Mezi návštěvníky Techmanie patří školy a široká veřejnost. (Interní zdroje, 2016)

Techmania Science Center prošla za poslední tři roky velkým vývojem, co se týče objemu výnosů, ale také jejich rozložení. Následující graf (obrázek 8) zobrazuje procentní rozdělení výnosů v letech 2013 – 2015.

Obrázek 8: Rozdělení výnosů společnosti Techmania v letech 2013 – 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

V roce 2013 byla činnost Techmanie nejvíce financována z provozních dotací, tedy ze zdrojů plynoucích z veřejných rozpočtů. V roce 2014 již začal tento podíl klesat. V roce 2015 Techmánie výrazně posílila vlastní činnost a došlo k poklesu výnosů z veřejných rozpočtů. Techmania rozšířila vlastní činnost o řadu aktivit jako např. pronájem expozic, pořádání příměstských táborů, vybírání parkovného, výrobu jídel a další. Právě z provozování nové jídelny plynula podstatná část nových výnosů. V důsledku toho výnosy z vlastní činnosti tvoří již téměř polovinu veškerých příjmů společnosti Techmania. Důvodem, proč došlo k poklesu příjmů z provozních dotací je, že provozní dotace jsou zpravidla poskytovány na určité projekty probíhající v daném časovém

horizontu. V roce 2015 došlo k ukončení programového období, v rámci kterého byly poskytovány provozní dotace, a proto musely být projekty ukončeny. Z toho důvodu musela společnost Techmania posílit vlastní činnost. V současné době projektové oddělení společnosti Techmania připravuje nové žádosti o dotace na nové projekty, které by mohly být realizovány od roku 2017 v rámci nového programovacího období.

Proto lze předpokládat, že v budoucnosti budou provozní dotace opět tvořit větší část finančních prostředků společnosti. (Interní zdroje, 2016)

Nezanedbatelný podíl tvoří i jiné ostatní výnosy. Do této položky patří různé druhy výnosů. Jednou z těchto významných položek jsou například smluvní pokuty a úroky z prodlení. V roce 2014 dosahovaly smluvní pokuty a úroky z prodlení částky 3,7 milionů korun. V roce 2015 byla tato částka 3 miliony korun. Další položkou jsou pak například aktivace nebo odpisy majetku pořízeného z dotací. (Interní zdroje, 2016)

4.1.2 Rozdělení nákladů společnosti Techmania

Tabulka 8 ukazuje, jaké náklady jsou ve společnosti Techmania vynakládány, aby bylo dosahováno požadovaných výnosů, jaká je jejich výše a procentní zastoupení. Tabulka zobrazuje vývoj nákladů v letech 2013 – 2015.

Tabulka 8: Rozdělení nákladů Techmanie v letech 2013 – 2015 v Tis. Kč

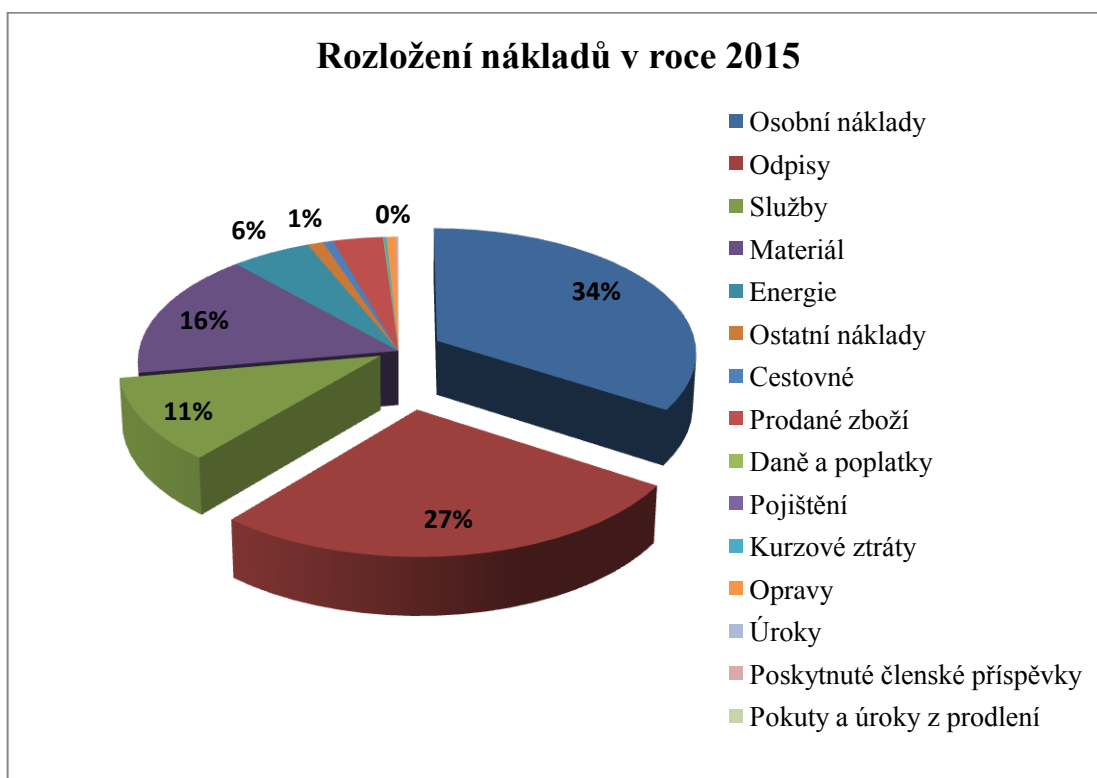
Rozdělení nákladů	2013		2014		2015	
	Tis. Kč	%	Tis. Kč	%	Tis. Kč	%
Osobní náklady	18 000	44,9%	34 230	31,1%	40 440	34,1%
Odpisy	7 400	18,5%	29 860	27,2%	32 120	27,1%
Služby	7 300	18,2%	20 520	18,7%	13 120	11,1%
Materiál	2 600	6,5%	14 190	12,9%	19 210	16,2%
Energie	1 600	4,0%	5 200	4,7%	6 440	5,4%
Ostatní náklady	-	-	2 040	1,9%	1 270	1,1%
Cestovné	1 000	2,5%	800	0,7%	810	0,7%
Prodané zboží	900	2,3%	1 030	0,9%	4 000	3,4%
Daně a poplatky	500	1,2%	170	0,2%	70	0,1%
Pojištění	300	0,7%	-	-	-	-
Kurzové ztráty	200	0,5%	200	0,2%	210	0,2%
Opravy	200	0,5%	1 560	1,4%	750	0,6%

Rozdělení nákladů	2013		2014		2015	
	Tis. Kč	Tis. Kč	Tis. Kč	Tis. Kč	Tis. Kč	Tis. Kč
Úroky	100	0,2%	70	0,1%	120	0,0%
Poskytnuté členské příspěvky	-	-	110	0,1%	150	0,1%
Pokuty a úroky z prodlení	-	-	-	-	30	0,0%
Náklady celkem	40 100	100,0%	109 870	100%	118 720	100%

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů, 2016

Následující graf (obrázek 9) je uveden pro představu, aby bylo zřejmé, které nákladové položky tvoří největší část v celkových nákladech. Jelikož se procentní podíl jednotlivých položek v letech tolik nemění, graf je zpracován pouze za rok 2015.

Obrázek 9: Rozložení nákladů v roce 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z obrázku 9 je patrné, že největší část nákladů je vynakládána na osobní náklady, které zahrnují náklady na mzdy, zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a ostatní osobní náklady. Dalšími významnými položkami jsou odpisy, náklady na služby, pořízení materiálu a energie.

4.1.3 Výsledek hospodaření společnosti Techmania

U neziskových organizací je běžné, že rozpočet je často plánován jako vyrovnaný. Výnosy jsou naplánované tak, aby byly pokryté veškeré náklady, tvorba zisku zde není tolik důležitá. To vyplývá ze samé podstaty neziskové organizace, neboť není založena za účelem zisku. Následující tabulka 9 zobrazuje, jak má společnost Techmania v letech 2013 – 2015 výnosy a náklady vyrovnané.

Tabulka 9: Výnosy a náklady v letech 2013 - 2015 v tis. Kč

	2013	2014	2015
Výnosy celkem	46 500	118 500	119 240
Náklady celkem	40 100	109 870	118 720
Výsledek hospodaření před zdaněním	6 400	8 630	520

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Společnost Techmania tvoří finanční plán dopředu. Společnost Techmania předpokládá, že rozpočet na rok 2016 bude mírně ziskový, ale ne příliš. Plánování spíše vyrovnaného rozpočtu má několik logických důvodů. Jak již bylo zmíněno výše, účelem neziskové organizace není tvorba zisku. V případě, že společnost Techmania nějaký zisk vytvoří, nelze jej vyplatit mezi zřizovatele společnosti. Společnost Techmania neprovádí ani žádné jiné finanční investice. Proto pokud získá nějaké peníze navíc, přemýšlí jakým způsobem je co neefektivněji utratit. Veškerý zisk je tedy zpět investován do zlepšování Techmanie. Dalším důvodem je, že tvorba vyššího zisku by měla negativní vliv na stávající i potenciální donátory. Sponzoři by považovali za zbytečné přispívat organizaci finančními prostředky, pokud jich má dostatek nebo v horším případě by to mohli považovat za neefektivní využívání finančních zdrojů. Důležitou roli zde hraje i daňová problematika. Zisk, který společnost Techmania vytvoří, musí být zdaněn. Do určité výše si může společnost snížit základ daně a uplatnit různá daňová zvýhodnění a slevy na dani. Bylo by však neefektivní, pokud by Společnost Techmania musela odvádět vysoké daně ze zisku, a to z důvodu, že zisk lze opět použít pouze na rozvoj hlavní činnosti organizace. Proto je efektivnější využít finanční prostředky ihned a nesnižovat tím tak zdroje o odvody daní finančnímu úřadu. (interní zdroje, 2016)

Společnost Techmania má ze zákona povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem, neboť zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech stanovuje, že účetní

závěrku musí mít ověřeny auditorem takové organizace, které jsou příjemci dotací nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, rozpočtu obce, rozpočtu jiného územního orgánu aj. Mimo tento finanční (účetní) audit probíhá v Techmanii i řada dalších auditů, zpravidla týkajících se jednotlivých projektů financovaných z dotací Evropské unie a ze státního rozpočtu. Při sepisování smluv pro jednotlivé projekty bývá uvedena podmínka, kterou stanoví ministerstvo či jiný evropský orgán, že po skončení musí být u projektu proveden finanční audit. Proto probíhá ve společnosti Techmania audit až několikrát do roka.

5 Analýza daňových povinností a daňového zatížení ve vybrané organizaci

V této kapitole bude provedena podrobná analýza daňových povinností a daňového zatížení ve společnosti Techmania Science Center o. p. s. Největší pozornost bude věnována **dani z příjmů právnických osob** a **dani z přidané hodnoty**, neboť tyto dvě daně v Českém daňovém systému vykazují nejvíce specifických odlišností u neziskových organizací ve srovnání s podnikatelskými subjekty. Daň silniční a daň z nemovitých věcí budou zmíněny spíše okrajově, neboť jejich stanovení není tolik rozdílné od běžných podnikatelských subjektů. Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, společnost Techmania vykonává mimo hlavní činnost, která spočívá především v neformálním způsobu vzdělávání a poskytování vědomostí návštěvníkům, také řadu vedlejších činností. Vedlejší činnost (zahrnující např. prodej občerstvení, pronájem prostor, prodej suvenýrů a další) slouží hlavně k získání dalších finančních prostředků pro zajištění hlavní činnosti organizace. Tato skutečnost je patrná již při prvním pohledu na výkaz zisku a ztráty, který na rozdíl od běžné výsledovky komerčního subjektu obsahuje tři sloupce. V prvním jsou evidovány náklady a výnosy z hlavní činnosti, ve druhém náklady a výnosy z hospodářské činnosti a třetí sloupec je součtem všech výnosů (viz příloha A). Důvodem takto upraveného výkazu zisku a ztráty je skutečnost, že neziskové organizace mají ze zákona povinnost evidovat výnosy a náklady dle toho, zda patří do hlavní činnosti nebo vedlejší činnosti. Na základě takto rozdělených výnosů a nákladů jsou pak sestavovány daňové základy k jednotlivým daním.

5.1 Daň z příjmů právnických osob

Problematika zdaňování neziskových organizací patří do neobtížnějších kapitol zákona o daních z příjmů. Účetnictví a daním se ve společnosti Techmania věnuje finanční oddělení, ale společnost využívá také služeb externí firmy Accontis – účetní servis, s. r. o. (dále jen firma Accontis). Firma Accontis je plzeňská společnost, která se specializuje na profesionální zpracování účetnictví a daňové evidence, poskytuje daňové poradenství a další služby. S touto společností má Techmania uzavřenou dlouhodobou smlouvu a za poskytované služby je hrazena měsíční paušální částka. Firma Accontis společnosti Techmania pomáhá především v oblasti legislativních povinností, tzn., že sestavuje daňové přiznání k dani z přidané hodnoty, k dani z příjmů

právnických osob a od roku 2016 nově také kontrolní hlášení. Dále pak zpracovává data, která jsou vyžadována Českým statistickým úřadem, a vede mzdové účetnictví. Na společnost Accontis se Techmania obrací i v případě potřeby poradenství při různých legislativních změnách. Ostatní daňové povinnosti řeší společnost Techmania sama v rámci svého finančního oddělení, které zaměstnává k 31. březnu 2016 5 osob. (Interní zdroje, 2016)

5.1.1 Stanovení základu daně společnosti Techmania Science Center, o. p. s.

Při stanovení základu daně z příjmů právnických osob společnost Techmania vychází z podrobně vedeného účetnictví, ve kterém jsou k jednotlivým akcím (činnostem) přímo účtovány související náklady a výnosy. Provozní náklady (společné náklady) jsou rozúčtovány na základě poměrů odpovídající především poměru výnosů z hlavní činnosti a hospodářské činnosti při zohlednění individuálního charakteru některých nákladů. (Výroční zpráva, 2015)

Společnost Techmania sestavuje tzv. **široký základ daně**. Do roku 2013 patřily do skupiny veřejně prospěšných poplatníků se širokým základem daně pouze veřejné vysoké školy a výzkumné instituce. Od roku 2014 nově sestavují široký základ daně právě i obecně prospěšné společnosti, mezi které patří právě společnost Techmania. Společnost Techmania tak od roku 2014 sestavuje základ daně odlišným způsobem. Široký základ daně znamená, že jsou zdaňovány veškeré příjmy s výjimkou příjmů z investičních dotací. Přesto, že ve výkazu zisku a ztráty lze nalézt výsledek hospodaření, daň z hlavní činnosti a vedlejší činnosti zvlášť, daňový základ je vypočítán dohromady. Nejsou vyčleňovány ztráty z hlavní činnosti. Do roku 2014 bylo možné uplatnit snížení základu daně o 30% a slevy na dani pouze u hlavní činnosti. Od roku 2014 výpočet základu daně probíhá obdobně jako u podnikatelských subjektů, ale stále platí, že společnost Techmania může snížit základ daně dle § 20 odst. 7 ZDP (tzn. snížit základ daně o 30%).

Pro správné stanovení základu daně je nutno, aby Techmania rozčlenila příjmy na:

- příjmy, které jsou předmětem daně,
- příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené,
- příjmy, které nejsou předmětem daně.

Rozčlenění příjmů do těchto skupin závisí na tom, zda spadají do hlavní činnosti nebo do ekonomické činnosti. V praxi se občas společnost Techmania setkává s případy, kdy toto rozdělení není přímo jednoznačné, a je třeba se poradit s odborníky specializující se na daňovou problematiku, popř. s auditory. (Interní zdroje, 2016)

Obecně lze způsob stanovení základu daně u společnosti Techmania znázornit následujícím postupem (viz tabulka 10). Postup výpočtu základu daně a následné stanovení daňové povinnosti bude demonstrován na finančních datech z roku 2015.

Tabulka 10: Postup stanovení daně z příjmů právnických osob.

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM
(-) Příjmy, které nejsou předmětem daně (§ 18 odst. 2)
(-) Příjmy, které nejsou předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka (§ 18a odst. 1)
(-) Příjmy, které jsou osvobozené od daně z příjmů PO (§ 19)
(-) Příjmy nezahrnované do základu daně
(-) Mimoúčetní daňově uznatelné náklady (výdaje)
(-) Účetní náklady, které nejsou daňově uznatelné
(-) Položky neoprávněně zkracující příjmy
(+ / -) Ostatní úpravy výnosů a nákladů
= ZÁKLAD DANĚ
(-) Položky odečitatelné od základu daně (§ 34)
1. daňová ztráta
2. odpočet části výdajů na výuku učňů, odpočet části výdajů na vědu a výzkum
(-) Položky snižující základ daně o 30% (§ 20 odst. 7)
= ZÁKLAD DANĚ PO SNÍŽENÍ
(x) sazba daně 19% (§ 21)
= DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB
(-) Slevy na dani (§ 35)
= DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB PO SLEVĚ

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Základ daně společnosti Techmania je vypočítán z výsledku hospodaření před zdaněním. Výsledek hospodaření před zdaněním je zjištěn za hlavní činnost a ekonomickou činnost zvlášť. Pro rok 2015 byl výsledek hospodaření z hlavní činnosti ztrátový a výsledek z ekonomické činnosti kladný. Základ daně je stanoven z výsledku hospodaření obou činností celkem (viz tabulka 11).

Tabulka 11: Výsledek hospodaření v roce 2015

Výsledek hospodaření	V tis. Kč
Hlavní činnosti	-2 168
Ekonomická činnost	2 680
Výsledek hospodaření před zdaněním	512

Zdroj: vlastní zpracování dle finančních výkazů, 2015

Dále je třeba k výsledku hospodaření přičíst výdaje (náklady), které jsou neuznané za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů (dle § 25 nebo § 24 ZDP). Jedná se o položky, které zvyšují základ daně. Náklady, které spadají do těchto položek, zobrazuje tabulka 12.

Tabulka 12: Náklady neuznané jako náklady vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů v Kč

Nákladové položky	Kč
50 Spotřebované nákupy	3 889
51 Služby (reprezentace)	161 681
52 Ostatní sociální náklady	29 885
54 Ostatní nedaňové náklady	8 302
58 Členské příspěvky	146 428
Náklady neuznané celkem	350 185

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Poté je třeba zjistit rozdíl, o který účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku převyšují daňové odpisy tohoto majetku. Způsob výpočtu odpisů záleží na tom, odkud majetek pochází, do jaké spadá účtové skupiny, zda je prováděno technické zhodnocení a zda se jedná o hmotný či nehmotný majetek. U hmotného a nehmotného majetku, který je pořízen z dotací, nelze uplatňovat daňové odpisy jako výdaj (náklad) na

dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů dle § 24 odst. 2 písm. a) ZDP. Z toho důvodu zde vzniká tak významný rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy a tato položka také zvyšuje základ daně. Rozdíl účetních a daňových odpisů zobrazuje tabulka 13.

Tabulka 13: Rozdíl účetních a daňových odpisů v Kč

Odpisy	Kč
Daňové odpisy	3 504 276
Účetní odpisy	32 646 228
Rozdíl, o který účetní odpisy převyšují daňové	29 141 952

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Následně jsou od výsledku hospodaření odečteny příjmy, které nejsou předmětem daně (dle § 18 odst. 2 ZDP), příjmy, které nejsou předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka (dle § 18a odst. 1 ZDP), příjmy osvobozené od daně (dle § 19 ZDP), částky, o které lze snížit výsledek hospodaření (dle § 23 odst. 3 písm. b) a souhrn jednotlivých rozdílů, o které částky výdajů (nákladů) vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů převyšují náklady uplatněné v účetnictví. Jedná se o položky, které snižují základ daně. Položky, které se odčítají od výsledku hospodaření, měla společnost Techmania následující (Tabulka 14).

Tabulka 14: Položky, které lze odečíst od výsledku hospodaření v Kč

Položky snižující základ daně	Kč
Příjmy, které nejsou předmětem daně	0
Příjmy, které nejsou předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka	28 425 987
Příjmy osvobozené od daně	0
Částky, o které lze snížit výsledek hospodaření	682 846
Souhrn jednotlivých rozdílů	15 901
Celkem	29 124 734

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Způsob, jakým je upraven výsledek hospodaření na základ daně zobrazuje následující tabulka 15.

Tabulka 15: Postup upravení výsledku hospodaření na základ daně v Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	511 994
(+) Náklady neuznané jako vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů	350 185
(+) Rozdíl, o který účetní odpisy převyšují daňové	29 141 952
(-) Příjmy, které nejsou předmětem daně	0
(-) Příjmy, které nejsou předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka	28 425 987
(-) Příjmy osvobozené od daně	0
(-) Částky, o které lze snížit výsledek hospodaření	682 846
(-) Souhrn jednotlivých rozdílů	15 901
ZÁKLAD DANĚ	879 397

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Společnost Techmania uplatnila v roce 2015 odpočet na podporu odborného vzdělávání od základu daně dle § 34 odst. 4 a § 34f až §34h ZDP. Na tento odpočet má společnost Techmania nárok, neboť v roce 2015 pořádala odborný výcvik v oblasti gastronomie. Tato částka byla vynaložena na odměny školitelům za vedení odborného výcviku a nebyla na ni poskytnuta podpora z veřejných zdrojů, a proto ji lze odečíst od základu daně. Výsledkem je upravený základ daně (tabulka 16).

Tabulka 16: Upravený základ daně v Kč

ZÁKLAD DANĚ	879 397
(-) Odečet nároku na odpočet na podporu odborného vzdělávání	148 300
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	731 097

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Společnost Techmania, jakožto veřejně prospěšný poplatník, má ze zákona o daních z příjmů dle § 20 odst. 7 nárok na snížení základu daně až o 30%. Pokud má společnost Techmania 30% ze základu daně méně, než 300 000 Kč, lze odečíst částku ve výši 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně (viz tabulka 17).

Tabulka 17: Položky snižující základ daně v Kč

UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	731 097
<i>30% ze základu daně</i>	<i>219 329</i>
Snížení základu daně	300 000
ZÁKLAD DANĚ PO ÚPRAVĚ	431 097

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Vypočítaný základ daně společnosti Techmania se zaokrouhluje dle § 21 na celé tisíce dolů. Následující tabulka 18 zobrazuje výpočet daňové povinnosti, pokud by společnost Techmania neuplatnila 30% odpočet od základu daně dle § 20 odst. 7 ZDP, a daňovou povinnost s uplatněním tohoto odpočtu. Následně je vyjádřena daňová úspora.

Tabulka 18: Výpočet daňové úspory v Kč

Základ daně bez položky snižující základ daně	731 000
(x) Sazba daně 19 %	138 890
Základ daně po úpravě o položky snižující základ daně	431 000
(x) Sazba daně 19 %	81 890
DAŇOVÁ ÚSPORA	57 000

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Společnost Techmania vykázala v roce 2015 daň příjmů právnických osob ve výši 81 890 Kč. V případě, že by nebyl uplatněn odpočet, daňová povinnost by činila 138 890 Kč. Daňová úspora tedy činí 57 000 Kč. Podmínkou použití tohoto odpočtu je, že Techmania musí tuto daňovou úsporu použít v následujícím zdaňovacím období (v roce 2016) ke krytí nákladů na hlavní činnost. Zde lze nalézt odlišnost obecně prospěšné společnosti od ostatních veřejně prospěšných poplatníků, kteří mohou tuto daňovou úsporu použít ke krytí nákladů na hlavní činnost ve třech bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích.

Společnost Techmania je povinna odevzdat finančnímu úřadu daňové přiznání nejpozději do konce 6. měsíce po skončení účetního období (do konce června), neboť má ze zákona povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

5.1.2 Komparace zdanění neziskové organizace a podnikatelského subjektu

Jak již bylo v práci několikrát zmíněno, neziskové organizace při výpočtu daňové povinnosti mohou uplatňovat různá daňová zvýhodnění, slevy nebo odpočty, které podnikatelské subjekty uplatnit nemohou. Tyto výhody pro ně mohou znamenat významnou finanční úsporu. Jelikož společnost Techmania sestavuje široký základ daně, není v sestavování základu daně tolik rozdílů od ziskového subjektu. Nespornou výhodou je však, že může uplatnit 30% odpočet ze základu daně. Nyní bude proveden rozbor, o kolik by se zvýšila daňová povinnost v případě, kdyby společnost Techmania byla podnikatelským subjektem. Pro zjednodušení bude předpokládán stejný základ daně. Výpočet bude proveden za roky 2013 – 2015. Postup výpočtu pro rok 2013 zobrazuje následující tabulka 19.

Tabulka 19: Komparace daňové povinnosti v roce 2013 v Kč.

	2013	
	Techmania	Podnikatelský subjekt
ZÁKLAD DANĚ	7 168 143	7 168 143
(-) Odečet nároku na odpočet na podporu odborného vzdělávání	0	0
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	7 168 143	7 168 143
(-) snížení základu daně o 30% dle § 20 odst. 7	2 150 443	0
Maximálně možný odpočet	1 000 000	0
ZÁKLAD DANĚ PO ÚPRAVĚ	6 168 143	7 168 143
Zaokrouhlený ZD na tisíce dolů	6 168 000	7 168 000
(*) DAŇOVÁ POVINNOST (19%)	1 171 920	1 361 920
Rozdíl	190 000	

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Tabulka 20 obsahuje porovnání daňového zatížení pro rok 2014. I přes to, že základ daně je v roce 2014 téměř o 5 milionů vyšší než v předchozím roce, daňová úspora je stále ve výši 190 000 Kč. Důvodem je, že daňový základ lze snížit maximálně o 1 000 000 Kč, i přesto, že 30% ze základu daně je vyšší.

Tabulka 20: Komparace daňové povinnosti v roce 2014 v Kč

	2014	
	Techmania	Podnikatelský subjekt
ZÁKLAD DANĚ	12 985 316	12 985 316
(-) Odečet nároku na odpočet na podporu odborného vzdělávání	0	0
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	12 985 316	12 985 316
(-) snížení základu daně o 30% dle § 20 odst. 7	3 895 595	0
Maximální možný odpočet	1 000 000	0
ZÁKLAD DANĚ PO ÚPRAVĚ	11 985 316	12 985 316
Zaokrouhlený ZD na tisíce dolů	11 985 000	12 985 000
(*) DAŇOVÁ POVINNOST (19%)	2 277 150	2 467 150
Rozdíl	190 000	

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Pro rok 2015 jsou výpočty uvedeny v tabulce 21. V tomto roce byl daňový základ společnosti Techmania nejnižší. Důvodem bylo, že hlavní činnost byla ztrátová.

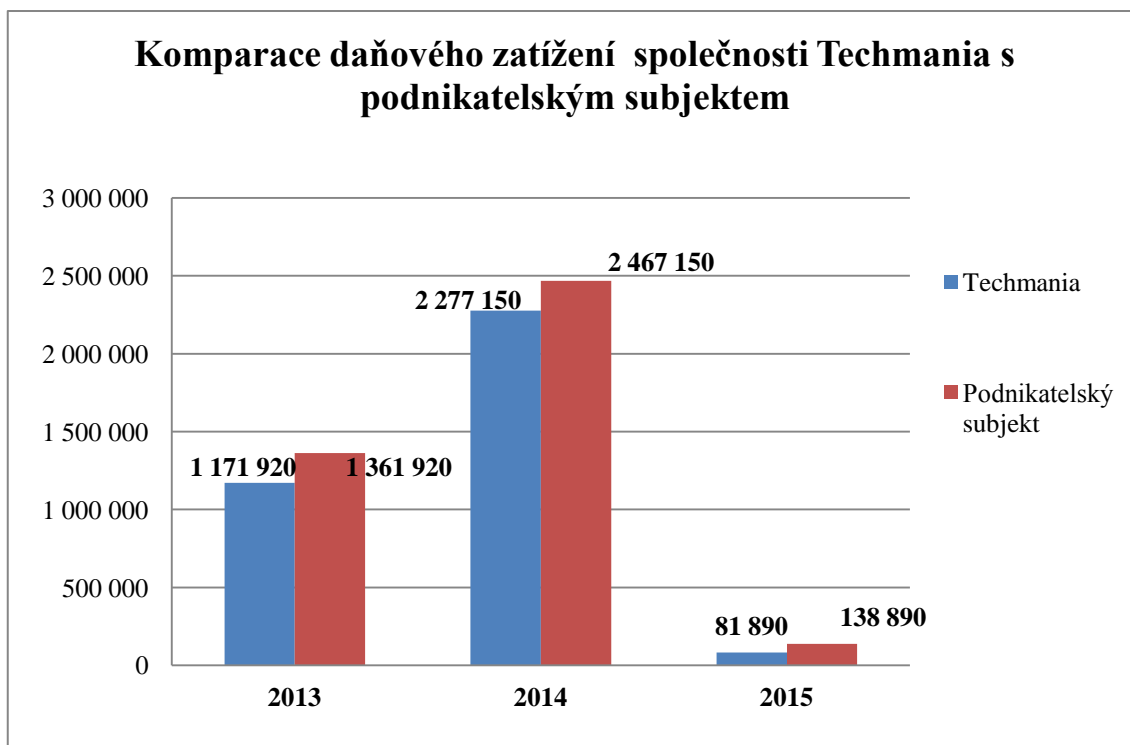
Tabulka 21: Komparace daňové povinnosti v roce 2015 v Kč

	2015	
	Techmania	Podnikatelský subjekt
ZÁKLAD DANĚ	879 397	879 397
(-) Odečet nároku na odpočet na podporu odborného vzdělávání	148 300	148 300
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ	731 097	731 097
(-) snížení základu daně o 30% dle § 20 odst. 7	219 329	0
Maximální možný odpočet	300 000	0
ZÁKLAD DANĚ PO ÚPRAVĚ	431 097	731 097
Zaokrouhlený ZD na tisíce dolů	431 000	731 000
(*) DAŇOVÁ POVINNOST (19%)	81 890	138 890
Rozdíl	57 000	

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z výše uvedených výpočtů byly výsledky shrnuty v obrázku č. 10, kde je graficky zobrazen vývoj a porovnání daně z příjmu právnických osob za poslední tři roky.

Obrázek 10: Komparace daňového zatížení Techmania s podnikatelským subjektem.

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z obrázku 10 vyplývá, že pokud by společnost Techmania byla podnikatelským subjektem, podléhala by vyššímu zdanění. Celková daňová úspora za poslední tři roky dosahuje částky 437 000 Kč. Daňovou úsporu musí společnost vždy utratit v rámci své hlavní činnosti v následujícím zdaňovacím období. Pokud by tak neučinila, musela by ji dodatečně odvést finančnímu úřadu.

5.2 Daň z nemovitých věcí

Společnost Techmania vlastní několik staveb a pozemků, které podléhají dani z nemovitých věcí. Pozemky společnosti Techmania jsou rozděleny do několika částí a z každé části je vypočítána daňová povinnost. Z důvodu, že stanovení daňové povinnosti se ve společnosti Techmania nevykazuje žádné specifické rozdíly od stanovení daně z nemovitých věcí v podnikatelském subjektu, a proto nebude dále analyzována.

5.3 Daň silniční

Společnost Techmania vlastní jeden nákladní automobil, ze kterého je povinna odvádět daň z přidané hodnoty, neboť slouží k hospodářské činnosti. Tento automobil má 2 nápravy a 2,6 tuny. Vozidlo bylo registrováno již v roce 2005, tudíž nelze uplatnit sníženou sazbu daně. Dále pak společnost Techmania vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu. Sazby daně silniční uvádí tabulka 22.

Tabulka 22: Sazba daně silniční

Sazba silniční daně	v Kč
Nákladní automobil	
Roční sazba	3600
Měsíčně sazba	300
Automobil zaměstnance	
Denní sazba	25

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Pro demonstraci výpočtu daně silniční je použit rok 2015. Tabulka 23 zobrazuje výpočet celkové daňové povinnosti, která společnosti Techmania plyne z provozu jednoho nákladního automobilu a využití osobního automobilu zaměstnance za 47 dní v roce.

Tabulka 23: Celková výše daňové povinnosti

Položka	Kč
Nákladní automobil	3 600
Osobní automobil (47 dní v roce)	1 175
Celková výše daně silniční	4 775

Zdroj: vlastní zpracování dle daňového přiznání, 2016

Tabulka 24 obsahuje výpočet daně silniční u nákladního automobilu a osobního automobilu, který byl používán zaměstnancem společnosti Techmania k pracovním účelům.

Tabulka 24: Výpočet záloh daně silniční

Zaplaceno na zálohách			
Datum zálohy	Nákladní automobil	Osobní automobil	Celkem v Kč
Do 15. 4.	900	25	925
Do 15. 7.	900	100	1 000
Do 15. 10	900	0	900
Do 15. 12	600	895	1 495
Zaplaceno na zálohách	3 300	1 020	4 320
Zbývá doplatit do 31. ledna			455

Zdroj: vlastní zpracování dle daňového přiznání, 2016

Společnost Techmania platí zálohy na daň silniční každé čtvrtletí do data, který je stanovený zákonem. Daňové přiznání musí společnost Techmania odevzdat nejpozději do 31. ledna, kdy musí také zaplatit doplatek daně silniční za měsíc prosinec.

5.4 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty ve vztahu k neziskovým organizacím je velmi složitá oblast daňové problematiky. Společnost Techmania splňuje parametry plátce DPH, neboť vykonává ekonomickou činnost, a proto využívá služeb daňových odborníků ze společnosti Accontis. Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, tato společnost zpracovává daňová přiznání a od roku 2016 nově také kontrolní hlášení. Dále také poskytuje poradenství v oblasti evidence nákladů. (Interní zdroje, 2016)

Zdaňovací období společnosti Techmania je měsíční, tzn., že platí daň z přidané hodnoty jeden krát měsíčně a také musí každý měsíc podávat daňové přiznání k dani z přidané hodnoty včetně kontrolní hlášení. (Interní zdroje, 2016)

Daňové doklady společnost Techmania vystavuje papírové. Pokud daňový doklad přijímá, většinou také v papírové podobě, pouze v některých případech přijímá doklady v elektronické formě. Vystavování papírových dokladů je pro společnost Techmania nejjednodušší, neboť ředitel společnost tak jednoduše podpisem daňový doklad schvaluje a potvrzuje tím, že daňový doklad viděl a schválil. V rámci maloobchodu společnost vystavuje zjednodušené daňové doklady, jinak jsou fakturovány standardní doklady. V rámci kontrolního hlášení lze zahrnout do jedné kolonky všechny daňové

doklady, které nepřekročily částku 10 000 Kč. Dále musí být na daňovém dokladu uvedeno, jakou sazbou daně je daná skutečnost zdaňována (21 %, 15 %, 10 %) a kolik činí daň. (Interní zdroje, 2016)

Pro správné stanovení základu daně z přidané hodnoty je třeba oddělit příjmy, které nejsou předmětem daně. Do těchto příjmů patří zpravidla:

- dotace z veřejných rozpočtů,
- dary,
- členské příspěvky.

Dále pak příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozeny:

- služby jako protihodnota za členské příspěvky.

Příjmy, které jsou zdanitelným plněním:

- příjmy z provozování restaurace,
- příjmy ze vstupného,
- příjmy z parkovného,
- příjmy z občerstvení,
- příjmy z reklam,
- ostatní služby.

Společnost Techmania používá účetní program Helios, ve kterém jsou jednotlivé účty automaticky rozděleny dle toho, zda jsou předmětem daně či nejsou. Účet 343 – daň z přidané hodnoty je analyticky rozdělen a rozdělení řádků odpovídá řádkům daňového přiznání. Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené, jsou účtovány na analytický účet.

5.4.1 Výpočet poměrného koeficientu

Na základě zákona o DPH § 75 odst. 1 lze u zdanitelného plnění, které je zdaňováno daní z přidané hodnoty a slouží pro ekonomickou činnost zdaňovanou, ale i činnost, která s ekonomickou činností nesouvisí, uplatnit nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši. Pro zjištění tohoto poměru je vypočítáván poměrný koeficient. Poměrný koeficient se stanovuje jedenkrát ročně a je vypočítáván zpětně, tzn., že koeficient pro rok 2015 je vypočítán z finančních dat z roku 2014. Společnost

Techmania k výpočtu poměrného koeficientu používá tzv. výnosový model, který je vypočítán dle následujícího vzorce: (Interní zdroje, 2016)

$$\text{poměrný koeficient} = \frac{\text{Výnosy nenárokované}}{\text{Výnosy celkem}} \quad (1)$$

V čitateli zlomku jsou dosazovány výnosy z dotačních projektů. Tyto projekty nemají daň na výstupu, a proto si společnost Techmania nemůže nárokovat ani odpočet na vstupu. Do jmenovatele poměrného koeficientu jsou dosazovány celkové výnosy, což jsou výnosy z dotačních projektů a výnosy plynoucí z vlastní činnosti zdaňované daní z přidané hodnoty. Společnost Techmania měla v roce 2014 následující výnosy z dotačních projektů (Tabulka 25):

Tabulka 25: Dotace v roce 2014

Poskytovatel	Název projektu	Výnos v Kč
Evropská Komise	Europe Direct	643 220,00
EU a SR ČR - OP VK	PVBV	1 094 288,37
EU - 7. rámcový program	Engineer	1 740 902,15
EU a SR ČR - OP VK	EXLIZ	5 227 553,06
EU - 7. rámcový program	FEAST	0,00
EU - 7. rámcový program	Kiics	304 931,50
EU - 7. rámcový program	Places	242 811,99
EU - 7. rámcový program	nanopinium	14 649,86
EU a SR ČR - OP VK	SPPVaV	1 301 598,99
EU a SR ČR - OP VK	VSTDV	1 113 247,66
EU a SR ČR - OP VK	Techmania - nová dimenze (MŠ)	1 272 771,42
EU - 7. rámcový program	RRI	440 595,48
EU a SR ČR - OP	Věda a technika nás baví	136 098,99
	Celkem	13 532 669,47

Zdroj: Interní zdroje, 2015

Celkové výnosy dosazované do jmenovatele zlomku jsou součtem výnosů z vlastní činnosti a výnosů z dotačních projektů za rok 2014. (tabulka 26)

Tabulka 26: Výnosy společnosti Techmania v Kč

Výnosy	Kč
Dotace celkem	13 532 669,47
Výnosy DPH	29 268 841,91
Výnosy celkem	42 801 511,38

Zdroj: Interní zdroje, 2014

$$\text{poměrný koeficient} = \frac{13\,532\,669,47}{42\,801\,511,38} * 100 = 31,62 \doteq \mathbf{32\%} \quad (2)$$

Výsledný poměrný koeficient společnosti Techmania vyšel pro rok 2014 32%. Tímto koeficientem bude krácen nárok na odpočet daně v roce 2015. Následující tabulka 27 obsahuje výnosy z dotačních projektů a celkové výnosy za rok 2015. V další tabulce 28 je vypočítán poměrný koeficient, který bude použit pro krácení nároku na odpočet v roce 2016.

Tabulka 27: Dotace v roce 2015

Poskytovatel	Název projektu	Výnos v Kč
Plzeň 2015	Directors Forum	200 000,00
Evropská komise	Europe Direct	540 500,00
EU - 7. rámcový program	Kiics	114 329,09
EU - 7. rámcový program	Nanopinium	0,00
EU - 7. rámcový program	RRI	476 828,32
EU - 7. rámcový program	Places	26 892,03
EU - Horizont 2020	Seeing Nano	89 708,99
EU a SR ČR - OP VK	Exlíz	2 848 797,19
EU a SR ČR - OP VK	PVBV	1 486 962,67
EU a SR ČR - OP VK	Techmania - nová dimenze (MŠ)	4 681 893,54
EU a SR ČR - OP VK	Otevřená věda	22 712,00
EU a SR ČR - OP	Věda a technika nás baví	853 091,34
Dotace celkem		11 341 715,17
Výnosy DPH		50 070 000,00
Výnosy celkem		61 411 715,17

Zdroj: Interní zdroje, 2015

Tabulka 28: Výpočet poměrného koeficientu pro rok 2016

Dotace celkem	11 341 715,17
Výnosy celkem	61 411 715,17
Poměrný koeficient (poměr: dotace / výnosy celkem)	18,47 ÷ 19%

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Poměrný koeficient společnost Techmania zaokrouhluje dle zákona na celá procenta (poměrný koeficient je vyjadřován procentní hodnotou namísto původního desetinného místa).

Poměrným koeficientem jsou krácena jednotlivá zdanitelná plnění, která ve společnosti Techmania v průběhu účetního období nastanou. Pro znázornění využití poměrného koeficientu byla vybrána jedna dodavatelská faktura za právní služby z ledna roku 2016. Tabulka 29 ukazuje, jak je pomocí poměrného koeficientu kráceno DPH na vstupu a jak jsou jednotlivé položky zaúčtovány v účetním deníku.

Tabulka 29: Použití poměrného koeficientu

Název účtu	částka v Kč	zaúčtování	
		MD	DAL
FAD - faktura za právní služby vč. DPH	88 629		321
Právní služby bez DPH	73 247	518	
DPH 21%	15 382		
Neuplatněná DPH - poměrný koef. 19%	2 923	549	
DPH na vstupu - poměr	12 459	343	

Zdroj: vlastní zpracování dle účetního deníku, 2016

Z důvodu, že právní služby jsou využívány jak pro hlavní činnost, tak i činnost vedlejší, musí být nárok na odpočet krácen. Poměrný koeficient pro rok 2016 činí 19 %, tzn., že částka DPH 15 382 Kč musí být krácena o 19 %. Tato částka (2 923 Kč) nemůže být uplatněna jako nárok na odpočet, je zaúčtována na účet 549 – jiné ostatní náklady. Zbylá část 12 459 Kč je uplatňována jako DPH na vstupu. V případě, že by poměrný koeficient vyšel v roce 2016 nižší, společnost Techmania má nárok na vrácení DPH.

5.4.2 Výpočet daňové povinnosti

Postup výpočtu daně z přidané hodnoty se u společnosti Techmania příliš neliší od stanovení daně v podnikatelském subjektu. Pro znázornění je zobrazen postup výpočtu daně za měsíc únor 2016 (v tabulce 30).

Tabulka 30: Výpočet daně z přidané hodnoty za únor 2016

Zdanitelná plnění		Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku	základní	4248151	892094
	snížená	607429	90624
Pořízení zboží z jiného členského státu	základní	52149	10951
	snížená		
Režim přenesení daňové povinnosti - odběratel zboží nebo příjemce služby	základní	13404	28149
	snížená		
Zdanitelná plnění celkem			1021818
Nárok na odpočet		Základ daně	V plné výši
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců	základní	1266136	265894
	snížená	1651100	247615
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 - 13	základní	161376	33889
	snížená		
Odpočet daně celkem			547398
Daň na výstupu			1021818
Odpočet daně			547398
Vlastní daň			474420

Zdroj: vlastní zpracování dle daňového přiznání k DPH, 2016

Daňová povinnost se vypočítá jako rozdíl mezi daní na výstupu a daní na vstupu (odpočtem daní). Do daňového přiznání jsou uváděny již částky upravené o poměrný koeficient.

6 Analýza změn v daňovém systému v letech 2014 – 2016

Poslední šestá kapitola se zabývá legislativními změnami v oblasti daňové problematiky ve vztahu k neziskovým organizacím v letech 2014 až 2016. Český daňový systém podléhá řadě změn každý rok. Cílem této kapitoly je zaměřit se na ty změny, které nastaly v období 2014 - 2016 a měly významný vliv na zdaňování vybrané neziskové organizaci. Od roku 2014 nastává v českých právních předpisech řada významných změn, které mají vliv na stanovení daňových základů a výpočet jednotlivých daní. Od roku 2014 došlo k rekodifikaci občanského zákoníku a začal platit zákon č. 89/2012 občanský zákoník, známý především pod názvem Nový občanský zákoník. Do roku 2014 český právní systém neznal žádnou definici neziskové organizace a často bylo velmi složité organizaci zařadit, zda z pohledu daní patří ještě do ziskových nebo neziskových. Zákon o daních z příjmů sice obsahoval výčet organizací, které považoval za „poplatníky, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání“, nicméně tento výčet organizací nebyl úplný. Nový občanský zákoník zavádí do praxe pojem „veřejně prospěšný poplatník“ a jeho definici. Tato definice musela být zakomponována do všech zákonů upravující daně v České republice. Mnoho novelizací vzniká ale i v roce 2016, především týkající DPH, kdy dochází k zavádění např. kontrolního hlášení nebo elektronické evidence tržeb. V této kapitole bude zaměřena pozornost na změny, které mají bezprostřední dopad na zdaňování neziskové organizace Techmania Science Center. o. p. s.

6.1 Daň z příjmů právnických osob

V předchozích kapitolách byl vysvětlen rozdíl mezi poplatníky se širokým základem daně a úzkým základem daně. Do roku 2013 patřily do skupiny veřejně prospěšných poplatníků se širokým základem daně pouze veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce. Od roku 2014 spadají do této skupiny také obecně prospěšné společnosti, což je společnost Techmania. V důsledku zařazení obecně prospěšných společností do skupiny poplatníků se širokým základem daně došlo k tomu, že nastala změna ve způsobu stanovení základu daně. Postup výpočtu daně z příjmu právnických osob, který je popsán v kapitole 5. 1., je používán teprve od roku 2014. Před tím bylo stanovení základu daně a daňové povinnosti poněkud složitější. Společnost Techmania musela stanovit základ daně zvlášť za hlavní činnost a zvlášť za hospodářskou činnost. Pokud

společnosti vznikl nárok na uplatnění některé slevy na dani, bylo možné ji uplatnit pouze na hlavní činnost.

V roce 2014 také došlo ke zrušení daně dědické a darovací a tyto daně byly včleněny do zákona o dani z příjmů. Společnost Techmania v minulých dvou letech nepřijala žádné bezúplatné dary, a pokud by v budoucnu nějaké přijala, tyto dary se zařazují do skupiny příjmů osvobozených od daně z příjmů právnických osob (za splnění podmínky, že byl použit na účel, ke kterému byl poskytnut)

6.2 Daň z přidané hodnoty

V oblasti daně z přidané hodnoty dochází k legislativním změnám velmi často. Tato podkapitola má za cíl věnovat pozornost změnám, které jsou nové od roku 2016, neboť jsou významné. První věc, která je pro poplatníky daně z přidané hodnoty nová, je zavedení povinnosti podávat kontrolního hlášení. Další novela je chystána od prosince 2016, kdy má dojít k zavedení elektronické evidence tržeb do praxe.

6.2.1 Problematika kontrolního hlášení

Od 1. ledna 2016 vznikla všem plátcům daně z přidané hodnoty povinnost podávat kromě daňového priznání také kontrolní hlášení. Jelikož je společnost Techmania plátcem DPH, musí toto kontrolní hlášení podávat také. Jak již bylo zmíněno v kapitole 5. 4., kontrolní hlášení zpracovává za společnost Techmania externí společnost Accountis, s. r. o. Společnost Techmania musí kontrolní hlášení odevzdat každý měsíc do 25. dne po skončení kalendářního měsíce. (Interní zdroje, 2016)

Kontrolní hlášení je speciální formulář, ve kterém jsou evidované veškeré údaje všech daňových dokladů. Způsob evidence daňových dokladů do kontrolního hlášení závisí na částce, na kterou je daňový doklad vystaven. Pokud je částka na daňovém dokladu nižší než 10 000 Kč včetně DPH, pak lze všechny tyto doklady zaevidovat do kontrolního hlášení jedním interním dokladem do jedné kolonky souhrnně. Pokud částka převyšuje 10 000 Kč, musí být každý doklad uveden v kontrolním hlášení zvlášť. (Interní zdroje, 2016)

6.2.2 Elektronická evidence tržeb

V rámci dlouhodobého a systematického krácení daňových povinností se v České republice již delší dobu hovoří o zavedení tzv. elektronické evidence tržeb. Jedná se o speciální evidenci tržeb, která probíhá prostřednictvím pokladen s online připojením. Tato elektronická evidence funguje již v řadě evropských zemí. Návrh zákona o elektronické evidenci tržeb byl již schválen senátem a podepsán prezidentem České republiky 30. března 2016. (eltrzby.cz, 2016) Schváleny byly dva zákony a to zákon č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb a zákon č. 113/2016 Sb. doprovodný zákon k zákonu o evidenci tržeb.

Zákon o elektronické evidenci tržeb definuje, co konkrétně je předmětem elektronické evidence nebo poplatníky, kteří jsou povinni zavést elektronickou evidenci tržeb. Doprovodný zákon k zákonu o evidenci tržeb například přeřazuje stravovací služby do 15% sazby daně.

Smyslem elektronické evidence tržeb je evidovat každou platbu. Při uskutečňování evidované tržby bude z obchodníkovy pokladny odeslána datová zpráva finančnímu úřadu. Finanční správa vzápětí odešle obchodníkovi unikátní kód, který obchodník vytiskne na účtenku zákazníka. Zavedení elektronické evidence bude probíhat v několika etapách (Tabulka 31). (eltrzby.cz, 2016)

Tabulka 31: Etapy zavádění elektronické evidence tržeb

Etapa	Oblast podnikání
1. (od 1. prosince 2016)	Ubytování, stravování, pohostinství
2. (od 1. března 2017)	Maloobchody a velkoobchody
3. (od 15. měsíce po spuštění)	Podnikatelé provozující ostatní činnost
4. (od 18. měsíce od spuštění)	Vybraná řemesla a výrobní činnost

Zdroj: vlastní zpracování dle eltrzby.cz, 2016

Společnosti Techmania se týkají první dvě etapy. Společnost Techmania provozuje stravovací služby, a proto bude zařazena již do první fáze zavádění elektronické evidence tržeb, která je platná od 1. prosince 2016 pro všechny podnikatele poskytující ubytovací a stravovací služby. V rámci první fáze společnost Techmania neočekává vznik pořizovacích nákladů, neboť disponuje pokladnami se softwarem, do kterého je možné implementovat systém pro zavedení elektronické evidence tržeb.

Společnost Techmania také provozuje maloobchod, v rámci kterého prodává drobné reklamní předměty jako trička, drobné suvenýry a podobně. Pro tuto činnost bude muset zavést elektronickou evidenci tržeb v druhé etapě a to od 1. března 2017.

6.2.3 Analýza dopadu očekávaných legislativních změn

Již výše byl zmíněn doprovodný zákon k zákonu o elektronické evidenci tržeb, který mimo jiné mění sazbu DPH u stravovacích služeb. V rámci zavedení elektronické evidence tržeb dojde od 1. ledna 2017 k novelizaci zákona o dani z přidané hodnoty.

Obrázek 11: Změna sazby DPH u stravovacích služeb

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Ministerstvo financí zavedlo snížení sazby DPH u stravovacích služeb z 21 % na 15 %, tzn., že stravovací služby, které jsou poskytovány v restauraci a nyní jsou zdaňovány 21% sazbou daně, budou od roku 2017 zdaňovány 15 % sazbou. Výjimku tvoří alkoholické nápoje, které budou i nadále zdaňovány 21% sazbou daně.

Společnost Techmania v rámci své hospodářské činnosti provozuje restauraci přímo ve svém areálu. Dále pak poskytuje stravovací služby ve dvou jídelnách (ve Škoda Transportation a v centru DEPO). Společnost Techmania veškeré potraviny, ze

kterých vyhotovuje jídla, nakupuje s 15% sazbou daně. Dle právní legislativy platné k roku 2016 však musí prodávat zhotovená jídla (vlastní výroba) s 21% sazbou. Lze tedy předpokládat, že toto snížení daňové sazby bude mít dobrý vliv na marži společnosti Techmania.

Společnost Techmania má na rok 2016 naplánované následující tržby (tabulka 32) v rámci stravovacích služeb v jednotlivých provozovnách. Uvedené tržby jsou bez DPH.

Tabulka 32: Plánované tržby společnosti Techmania na rok 2016 v Kč

	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Vlastní výroba	6 313 599	1 864 494	12 269 172
Prodej zboží	3 101 044	268 512	2 732 244
Tržby celkem	9 414 643	2 133 006	15 001 416

Zdroj: Interní zdroje, 2016

Na následujícím příkladu bude na základě výše uvedené skutečnosti demonstrováno, jaký vliv bude mít změna sazby DPH na výši marže. Následující tabulka 33 zobrazuje, jakou výši tvoří DPH na výstupu za jednotlivé provozovny při právní úpravě platné v roce 2016. Vlastní výroba je násobena 21% sazbou, prodej zboží je vynásoben 15% sazbou, neboť jde jen o přeprodej občerstvení (např. bagety, láhve s pitím apod.).

Tabulka 33: DPH v Kč dle zákona o DPH ve znění platném k roku 2016

DPH			
	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Vlastní výroba 21 %	1 325 856	391 544	2 576 526
Prodej zboží 15 %	465 157	40 277	409 837
DPH celkem	1 791 012	431 821	2 986 363

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Tabulka 34 ukazuje, kolik bude tvořit celkový prodej v rámci poskytování stravovacích služeb (za kolik bude prodáno zákazníkům s 21% sazbou daně u vlastní výroby). Tzn., že tabulka 34 obsahuje součet tržeb a DPH.

Tabulka 34: Celkový prodej v rámci stravovacích služeb v Kč

Celkový prodej s DPH			
	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Vlastní výroba	7 639 455	2 256 038	14 845 698
Prodej zboží	3 566 201	308 789	3 142 081
Prodej celkem	11 205 655	2 564 827	17 987 779

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

V případě, že dojde ke snížení sazby daně z přidané hodnoty u stravovacích služeb z 21 % na 15 %, dojde ke **zvýšení tržeb** a **obchodní marže** společnosti Techmania (za předpokladu, že ceny zůstanou neměnné). Následující tabulka 35 zobrazuje celkové tržby při snížení sazby daně z přidané hodnoty.

Tabulka 35: Celkové tržby s DPH v Kč dle novelizovaného zákona o DPH

	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Vlastní výroba	7 639 455	2 256 038	14 845 698
DPH 15%	996 451	294 266	1 936 395
Tržba z vlastní výroby	6 643 004	1 961 772	12 909 303
Tržby z prodeje zboží	3 101 044	268 512	2 732 244
Tržby celkem	9 744 048	2 230 284	15 641 547

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z důvodu, že společnost neuvažuje o změně ceny svých stravovacích služeb, dostane za prodej stejnou částku, jako kdyby sazba DPH byla 21%. Z této částky však bude mít na výstupu pouze 15 %. Z toho vyplývá, že tržby z vlastní výroby vzrostou. Tržby z prodeje zboží zůstanou stejné, neboť sazba DPH se zde nemění.

Tabulka 36 ukazuje, o kolik vzrostou tržby vlivem změny sazby DPH v jednotlivých provozovnách a o kolik vzrostou tržby z provozování stravovacích služeb celkem. V důsledku růstu tržeb dojde ke zvýšení obchodní marže společnosti Techmania.

Tabulka 36: Zvýšení marže společnosti Techmania po snížení sazby DPH v Kč

	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Tržby s 21% DPH	9 414 643	2 133 006	15 001 416
Tržby po snížení sazby DPH na 15 %	9 744 048	2 230 284	15 641 547
Zvýšení marže	329 405	97 278	640 131
Zvýšení marže celkem	1 066 814		

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Vlivem změny DPH nedojde pouze ke zlepšení tržeb, a zvýšení obchodní marže, ale také k pozitivní změně cash flow. Jelikož nejsou k dispozici reálné ceny, za které společnost nakupuje suroviny, budou pro zobrazení situace použity fiktivní částky. (pro znázornění příkladu bude počítáno, že nákup materiálu a zboží tvoří 80 % z plánovaných tržeb na rok 2016).

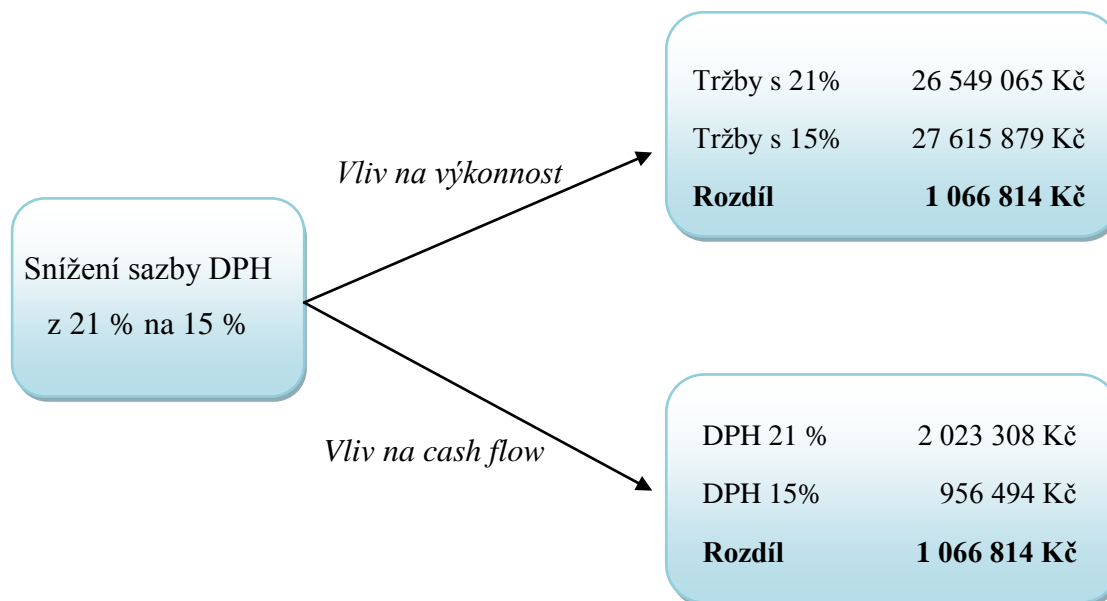
Tabulka 37: Vliv změny sazby DPH na cash flow v Kč

	Techmania	DEPO	Škoda Transportation
Nákup materiálu (80 % z tržeb)	7 531 714	1 706 405	12 001 133
DPH na vstupu 15 %	1 129 757	255 961	1 800 170
DPH na výstupu 21%	1 791 012	431 821	2 986 363
DPH na výstupu 15% (po novelizaci)	1 461 607	334 543	2 346 232
Daňová povinnost s 21%	661 255	175 860	1 186 193
Daňová povinnost s 15 %	331 850	78 582	546 062
Rozdíl	329 405	97 278	640 131
Vliv na CF celkem	1 066 814		

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z tabulky 37 vyplývá, že změna sazby DPH z 21 % na 15 % bude mít pozitivní vliv na cash flow společnosti Techmania, a to ve stejné výši, jako je zvýšení obchodní marže. Obrázek 12 prezentuje celkový dopad změny sazby DPH na společnost Techmania.

Obrázek 12: Dopad změny sazby DPH na výkonnost a Cash flow

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Schéma (obrázek 12) prezentuje celkový dopad snížení sazby daně z přidané hodnoty na společnost Techmania. Jednou z možností, jak využít příznivého dopadu snížení sazby daně je snížit ceny vlastních výrobků, což by mohlo vést v budoucnu k získání nových zákazníků, či zvýšení objemu prodeje. O této variantě však zatím společnost Techmania neuvažuje. V roce 2016 jsou již ceny pevně smlouvené s obchodními partnery. Schéma vychází z výše uvedených výpočtů, a prezentuje vliv změny sazby daně z přidané hodnoty na obchodní marži a cash flow. Růst obchodní marže bude mít kladný dopad na hodnocení výkonnosti společnosti Techmania. Změna daňové sazby bude mít také příznivý dopad na cash flow společnosti. Vzhledem k tomu, že DPH je účtováno na závazkový účet (343 – daň z přidané hodnoty), snížením sazby dojde ke snížení závazků, a tedy i ke zvýšení cash flow vlivem snížení daňové povinnosti z titulu DPH.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývá neziskovými organizacemi a daňovým systémem v České republice vztahujícího se k neziskovým organizacím. Nejprve byla v diplomové práci zpracována literární rešerše, která je potřebná k získání znalostí pro zpracování praktické části. Teoretická část obsahuje charakteristiku neziskových organizací, jejich historii, úpravu dle platné právní legislativy a způsoby financování neziskových organizací.

Další kapitola je zaměřena na daňový systém v České republice. V této kapitole je největší pozornost věnována dani z příjmů právnických osob a dani z přidané hodnoty, neboť tyto dvě daně jsou z pohledu vybrané neziskové organizace nejdůležitější. Jelikož je daňová problematika velmi obsáhlá, práce se zaměřuje hlavně na oblasti, které jsou specifické a odlišné od zdaňování ziskových subjektů. Na závěr teoretické části práce je zpracován stručný souhrn odlišností mezi neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty ve vztahu k daňové problematice.

Praktická část je aplikována na vybranou neziskovou organizaci Techmania Science Center, o. p. s. Na začátku praktické části byla nezisková organizace představena včetně podrobného popisu způsobu financování.

Následující kapitola je zaměřena na samotnou analýzu daňového zatížení a daňových povinností společnosti Techmania. První část obsahuje analýzu daně z příjmů právnických osob, včetně způsobu stanovení základu daně a výpočtu daňové povinnosti. Dále je pak provedena komparace zdanění společnosti Techmania a podnikatelského subjektu. V rámci této komparace bylo zjištěno, že současná právní legislativa je pro neziskové organizace výhodná z důvodu možnosti snížení daňového základu, čímž společnost Techmania získá znatelnou daňovou úsporu ve srovnání se ziskovým subjektem. Druhá část této kapitoly je zaměřena na daň z přidané hodnoty. Pozornost byla věnována především výpočtu poměrného koeficientu, kterým neziskové organizace krátí nárok na odpočet daně na vstupu, pokud zdanitelná plnění souvisí s hlavní i vedlejší činností. Následně je demonstrováno využití tohoto koeficientu na konkrétním příkladu.

Vlastní přínos práce spočívá ve zpracování poslední 6. kapitoly, která se zabývá analýzou legislativních změn, které nastaly v daňovém systému v období od roku 2014

až do roku 2016. V rámci zavedení elektronické evidence tržeb byl schválen také zákon, který zavádí snížení sazby daně z přidané hodnoty u stravovacích služeb. Jelikož společnost Techmania provozuje stravovací služby jako svoji vedlejší činnost, cílem této kapitoly bylo vyčíslit, jaký dopad má plánovaná změna sazby daně z přidané hodnoty na společnost. Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že snížení sazby DPH bude mít pozitivní vliv na růst tržeb a obchodní marže společnosti Techmania, čímž dojde ke zvýšení hodnocení výkonnosti. Dále má také změna příznivý vliv na cash flow společnosti.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet NNO v České republice v letech 1990 - 2015	15
Tabulka 2: Aktuální daňový systém v České republice.....	27
Tabulka 3: Snížení základu daně dle §20 odst. 7.....	34
Tabulka 4: Vymezení vstupních dat pro výpočet krátícího koeficientu	39
Tabulka 5: Odlišnosti podnikatelských subjektů a neziskových organizací.....	42
Tabulka 6: Základní identifikační údaje	44
Tabulka 7: Rozdělení výnosů v letech 2013 - 2015 v tis. Kč	46
Tabulka 8: Rozdělení nákladů Techmanie v letech 2013 – 2015 v Tis. Kč	50
Tabulka 9: Výnosy a náklady v letech 2013 - 2015 v tis. Kč	52
Tabulka 10: Postup stanovení daně z příjmů právnických osob.....	56
Tabulka 11: Výsledek hospodaření v roce 2015.....	57
Tabulka 12: Náklady neuznané jako náklady vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů v Kč	57
Tabulka 13: Rozdíl účetních a daňových odpisů v Kč	58
Tabulka 14: Položky, které lze odečíst od výsledku hospodaření v Kč	58
Tabulka 15: Postup upravení výsledku hospodaření na základ daně v Kč.....	59
Tabulka 16: Upravený základ daně v Kč.....	59
Tabulka 17: Položky snižující základ daně v Kč	60
Tabulka 18: Výpočet daňové úspory v Kč.....	60
Tabulka 19: Komparace daňové povinnosti v roce 2013 v Kč.....	61
Tabulka 20: Komparace daňové povinnosti v roce 2014 v Kč.....	62
Tabulka 21: Komparace daňové povinnosti v roce 2015 v Kč.....	62
Tabulka 22: Sazba daně silniční	64
Tabulka 23: Celková výše daňové povinnosti	64
Tabulka 24: Výpočet záloh daně silniční.....	65

Tabulka 25: Dotace v roce 2014	67
Tabulka 26: Výnosy společnosti Techmania v Kč	68
Tabulka 27: Dotace v roce 2015	68
Tabulka 28: Výpočet poměrného koeficientu pro rok 2016	69
Tabulka 29: Použití poměrného koeficientu	69
Tabulka 30: Výpočet daně z přidané hodnoty za únor 2016	70
Tabulka 31: Etapy zavádění elektronické evidence tržeb.....	73
Tabulka 32: Plánované tržby společnosti Techmania na rok 2016 v Kč.....	75
Tabulka 33: DPH v Kč dle zákona o DPH ve znění platném k roku 2016.....	75
Tabulka 34: Celkový prodej v rámci stravovacích služeb v Kč	76
Tabulka 35: Celkové tržby s DPH v Kč dle novelizovaného zákona o DPH.....	76
Tabulka 36: Zvýšení marže společnosti Techmania po snížení sazby DPH v Kč.....	77
Tabulka 37: Vliv změny sazby DPH na cash flow v Kč	77

Seznam obrázků

Obrázek 1: Členění národního hospodářství.....	10
Obrázek 2: Členění národního hospodářství dle Pestoffa.....	12
Obrázek 3: Vývoj počtu neziskových organizací v ČR v letech 1990 - 2015	16
Obrázek 4: Přehled daní v daňové soustavě v ČR	27
Obrázek 5: Poplatníci daně z příjmů právnických osob	28
Obrázek 6: Vývoj hodnoty krátkého koeficientu	40
Obrázek 7: Logo společnosti Techmania Science Center o. p. s.	44
Obrázek 8: Rozdělení výnosů společnosti Techmania v letech 2013 – 2015.....	49
Obrázek 9: Rozložení nákladů v roce 2015	51
Obrázek 10: Komparace daňového zatížení Techmania s podnikatelským subjektem. .	63
Obrázek 11: Změna sazby DPH u stravovacích služeb	74

Obrázek 12: Dopad změny sazby DPH na výkonnost a Cash flow 78

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

EU – Evropská unie

Kč – koruna česká

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NNO – nestátní nezisková organizace

NO – nezisková organizace

NOZ – Nový občanský zákoník

OPS – obecně prospěšná společnost

PO – právnická osoba

ÚJ – účetní jednotka

Tis. – tisíce

ZDP – zákon o dani z příjmů

ZDPH – zákon o dani z přidané hodnoty

ZOÚ – zákon o účetnictví

Seznam použité literatury

BACHMANN, Pavel. *Management neziskové organizace*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011, 280 s. ISBN 978-80-7435-130-3.

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013, 260 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 398 stran. ISBN 978-80-7478-799-7.

HOPKINS, Bruce R. *Starting and managing a nonprofit organization: a legal guide*. 5th ed. Hoboken, N.J.: John Wiley & Sons, c2009, xiii, 346 p. ISBN 0470397934.

JÁNOŠÍKOVÁ, Petra, Petr MRKÝVKA a Ivan TOMAŽIČ. *Finanční a daňové právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-155-7.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1. 1. 2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2013, 263 s. Účetnictví (Anag). ISBN 978-80-7263-825-3.

NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika a řízení neziskových organizací (zejména nevládních organizací)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2004, 156 s. ISBN 80-245-0792-7.

PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2010

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5699-8.

PESTOFF, Victor Alexis. *A democratic architecture for the welfare state*. New York: Routledge, 2009. ISBN 978-0-47595-2

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007, 187 s. ISBN 978-80-86929-25-5.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

STUHLÍKOVÁ, Helena a Sofie KOMRSKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací: zejména příspěvkových organizací, krajů, obcí, občanských sdružení, nadací, veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí a obecně prospěšných společností: s příklady z praxe*. Olomouc: ANAG, 2012. 279 s. ISBN978-80-7263-774-4

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xxv, 498 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.

STRECKOVÁ, Yvonne a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*, Praha: Computer Press 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6.

STRZELECKÁ, Michaela. Trendy v podnikání – vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni. *Úskalí aplikace daně z přidané hodnoty u neziskových organizací*. 2014, 82 (29), 4, ISSN 1805-0603

TAKÁČOVÁ, Hana. *Účetnictví neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 184 s. ISBN 978-80-245-1664-6.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. aktualiz. vyd. V Praze: Vox, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

VALCIK, Nicolas A, Teodoro J BENAVIDES a Kimberly E SCRUTON. *Non-profit organizations: real issues for Public Administrators*, c2015, xxvii, 268 pages. ISBN 1466572329.

Justice.cz: Oficiální server českého soudnictví [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Special Recommendation VIII: Non-profit organisation [online]. [cit. 2015-09-09].

Dostupné z www:

<http://www.un.org/en/sc/ctc/docs/bestpractices/fatf/9specialrec/9special-rec8.pdf>

Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2015. Neziskovky.cz [online]. Praha:

Nadace neziskovky.cz, 2015 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z:

http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/

Erudica: Semináře o daních, účetnictví, právu a neziskovém sektoru [online]. Erudica:

2015 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: [http://www.erudica.cz/clanky/102-neziskova-](http://www.erudica.cz/clanky/102-neziskova-organizace-a-dph/)

[organizace-a-dph/](http://www.erudica.cz/clanky/102-neziskova-organizace-a-dph/)

Kontrolní hlášení. Co to je? Jak na něj? BKP finance: účetnictví bez starostí [online].

[cit. 2016-04-19]. Dostupné z: [http://www.ucetnictvibezstarosti.eu/kontrolni-hlaseni-co-](http://www.ucetnictvibezstarosti.eu/kontrolni-hlaseni-co-to-je-jak-na-nej/)

[to-je-jak-na-nej/](http://www.ucetnictvibezstarosti.eu/kontrolni-hlaseni-co-to-je-jak-na-nej/)

České republika: Neziskový sektor [online]. 2015 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z:

<http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>

Techmania Science Center [online]. Plzeň: Techmania Science Center, 2016 [cit. 2016-

04-19]. Dostupné z: www.techmania.cz

Účetní výkazy společnosti Techmania Science Center, o. p. s. [online] Praha: Justice.cz,

2016, Aktualizace 15. 4. 2016, [cit. 15. 4. 2016] Dostupné z: <http://portal.justice.cz>

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR [online]. 2016 [cit. 2016-04-19].

Dostupné z: www.eltrzby.cz

Interní zdroje společnosti Techmania Science Center, o. p. s., Plzeň, 2016

Zákon č. 89/2012 sb., občanský zákoník, § 146

Seznam příloh

Příloha A – Finanční výkazy společnosti Techmania Science Center, o. p. s.

PŘÍLOHA

Příloha A – Finanční výkazy společnosti Techmania Science Center o.p. s.

ROZVAHA (v celých tisících Kč)			
AKTIVA (v tis. Kč)	2013	2014	2015
Dlouhodobý majetek	562556	665346	678716
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>10762</i>	<i>11802</i>	<i>16241</i>
Software	555	869	1364
Ocenitelná práva	10000	10742	14707
Drobný majetek	39	41	2
Ostatní DNHM	168	168	168
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>596128</i>	<i>724276</i>	<i>764675</i>
Pozemky	42459	42459	42459
Stavby	239076	447405	453287
SMV	112586	221395	260812
Drobný DHM	2099	1737	1567
Ostatní DHM	6080	6080	6080
Nedokončený DHM	193758	5200	422
Poskytnuté zálohy na DHM	70	0	48
<i>Oprávký k DM</i>	<i>44334</i>	<i>70732</i>	<i>102200</i>
Oprávký k softwaru	5	67	140
Oprávký k ocenitelným právům	5000	6681	8553
Oprávký k drobnému DNHM	39	39	2
Oprávký k ostatnímu DNHM	297	496	666
Oprávký ke stavbám	6803	15828	25621
Oprávký k SMV	30091	45884	65651
Oprávký k drobnému DHM	2099	1737	1567
Krátkodobý majetek	108450	42162	66632
<i>Zásoby</i>	<i>89</i>	<i>451</i>	<i>861</i>
Materiál na skladě	0	165	193
Zboží na skladě a v prodejnách	89	286	530
Zboží na cestě	0	0	138
<i>Pohledávky</i>	<i>31007</i>	<i>17466</i>	<i>58960</i>
Odběratelé	822	1304	1465
Poskytnuté provozní zálohy	45	9	27
Ostatní pohledávky	124	67	196
Pohledávky za zaměstnanci	19	73	156
Daň z příjmů	0	0	1623
Daň z přidané hodnoty	130	3163	4170
Ostatní daně a poplatky	3	4	0
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	770	1547	50266

Jiné pohledávky	0	0	6
Dohadné účty aktivní	29094	11299	1051
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>76973</i>	<i>22153</i>	<i>6610</i>
Pokladna	483	800	456
Ceniny	0	76	92
Účty v bankách	76490	21277	6062
Jiná aktiva celkem	391	2092	201
Náklady příštích období	194	2081	200
Příjmy příštích období	6	0	1
Kurzové rozdíly aktivní	191	11	0
Úhrn aktiv	671016	707508	745348

PASIVA (v tis. Kč)	2013	2014	2015
Vlastní zdroje	577058	657427	673535
<i>Vlastní jmění</i>	<i>578402</i>	<i>652523</i>	<i>667971</i>
<i>Výsledek hospodaření</i>	<i>-1344</i>	<i>4904</i>	<i>5564</i>
Účet výsledku hospodaření	x	x	399
Výsledek hospodaření ve schval. řízení	5364	6248	x
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	-6708	-1344	5165
Cizí zdroje	93958	50081	71813
Rezervy	0	2847	2320
<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>2400</i>	<i>2541</i>	<i>1813</i>
Dlouhodobé bankovní úvěry	0	2541	1813
Ostatní dlouhodobé závazky	2400	0	0
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>85956</i>	<i>40299</i>	<i>64863</i>
Dodavatelé	24776	9054	2116
Přijaté zálohy	51727	16771	1792
Ostatní závazky	2665	8030	2815
Zaměstnanci	1016	2035	2064
Ostatní závazky vůči zaměstnancům	0	7	0
Závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	538	1132	1188
Daň z příjmů	990	1383	0
Ostatní přímé daně	150	298	279
Ostatní daně a poplatky	0	0	1
Jiné závazky	50	241	156
Krátkodobé bankovní úvěry	2231	727	54448
Dohadné účty pasivní	1813	621	4
<i>Jiná pasiva</i>	<i>5602</i>	<i>4394</i>	<i>2817</i>
Výnosy příštích období	5602	4387	2796
Kurzové rozdíly pasivní	0	7	21
Úhrn pasiv	671016	707508	745348

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 2013			
(V celých tisících Kč)			
NÁKLADY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Spotřebované nákupy celkem	4002	1117	5119
Spotřeba materiálu	2427	195	2622
Spotřeba energie	1575	7	1582
Prodané zboží	0	915	915
Služby celkem	8088	369	8457
Opravy a udržování	171	0	171
Cestovné	985	53	1038
Náklady na reprezentaci	194	70	264
Ostatní služby	6738	246	6984
Osobní náklady celkem	17446	508	17954
Mzdové náklady	13114	335	13449
Zákonné sociální pojištění	4146	95	4241
Zákonné sociální náklady	183	78	261
Ostatní sociální náklady	3	0	3
Daně a poplatky celkem	35	32	67
Daň silniční	3	5	8
Ostatní daně a poplatky	32	27	59
Ostatní náklady celkem	990	87	1077
Úroky	30	53	83
Kurzové ztráty	242	5	247
Jiné ostatní náklady	718	29	747
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a OP celkem	6794	651	7445
Odpisy dlouhodobého majetku	6794	651	7445
Poskytnuté příspěvky celkem	21	0	21
Poskytnuté členské příspěvky	21	0	21
Účtová třída 5 celkem	37376	2764	40140

VÝNOSY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	4611	8168	12779
Tržby z prodeje služeb	4611	6740	11351
Tržby za prodané zboží	0	1428	1428
Aktivace celkem	162	0	162
Aktivace DNHM	162	0	162
Ostatní výnosy celkem	4254	332	4586
Úroky	2	3	5
Kurzové zisky	14	0	14
Jiné ostatní výnosy	4238	329	4567
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a OP celkem	2	2	4
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	2	2	4
Provozní dotace celkem	29145	0	29145
Provozní dotace	29145	0	29145
Účtová třída 6 celkem	38174	8502	46676
Výsledek hospodaření před zdaněním	798	5738	6536
Daň z příjmů	143	1029	1172
Výsledek hospodaření po zdanění	655	4709	5364

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 2014 (V celých tisících Kč)			
NÁKLADY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Spotřebované nákupy celkem	14123	6291	20414
Spotřeba materiálu	8942	5243	14185
Spotřeba energie	5181	19	5200
Prodané zboží	0	1029	1029
Služby celkem	22540	349	22889
Opravy a udržování	1564	0	1564
Cestovné	802	1	803
Náklady na reprezentaci	125	20	145
Ostatní služby	20049	328	20377
Osobní náklady celkem	30638	3590	34228
Mzdové náklady	23325	2807	26132
Zákonné sociální pojištění	7221	770	7991
Zákonné sociální náklady	84	6	90
Ostatní sociální náklady	8	7	15
Daně a poplatky celkem	170	2	172
Daň silniční	3	1	4
Ostatní daně a poplatky	167	1	168
Ostatní náklady celkem	2285	34	2319
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	232	0	232
Úroky	45	33	78
Kurzové ztráty	199	0	199
Jiné ostatní náklady	1809	1	1810
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a OP celkem	29401	458	29859
Odpisy dlouhodobého majetku	26499	458	26957
Prodaný materiál	55	0	55
Tvorba rezerv	2847	0	2847
Poskytnuté příspěvky celkem	109	0	109
Poskytnuté členské příspěvky	109	0	109
Účtová třída 5 celkem	99266	10724	109990

VÝNOSY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	18753	11081	29834
Tržby z prodeje služeb	18753	9703	28456
Tržby za prodané zboží	0	1378	1378
Aktivace celkem	901	0	901
Aktivace materiálu a zboží	55	0	55
Aktivace DNHM	30	0	0
Aktivace DHM	816	0	816
Ostatní výnosy celkem	27341	0	27341
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	3732	0	3732
Úroky	4	0	4
Kurzové zisky	35	0	34
Jiné ostatní výnosy	23570	0	23570
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a OP celkem	55	0	55
Tržby z prodeje materiálu	55	0	55
Provozní dotace celkem	60384	0	60384
Provozní dotace	60384	0	60384
Účtová třída 6 celkem	107434	11081	118515
Výsledek hospodaření před zdaněním	8168	357	8525
Daň z příjmů	2181	96	2277
Výsledek hospodaření po zdanění	5987	261	6248

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 2015 (V celých tisících Kč)			
NÁKLADY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Spotřebované nákupy celkem	14385	15265	29650
Spotřeba materiálu	8679	10534	19213
Spotřeba energie	5706	733	6439
Prodané zboží	0	3998	3998
Služby celkem	14250	645	14895
Opravy a udržování	685	62	747
Cestovné	811	3	814
Náklady na reprezentaci	129	90	219
Ostatní služby	12625	490	13115
Osobní náklady celkem	31481	8955	40436
Mzdové náklady	23849	6820	30699
Zákonné sociální pojištění	7559	2125	9684
Zákonné sociální náklady	52	1	53
Ostatní sociální náklady	21	9	30
Daně a poplatky celkem	69	5	74
Daň silniční	0	5	5
Ostatní daně a poplatky	69	0	69
Ostatní náklady celkem	1316	87	1403
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	27	0	27
Ostatní pokuty a penále	7	0	7
Úroky	51	66	117
Kurzové ztráty	206	0	206
Jiné ostatní náklady	1025	21	1046
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a OP celkem	31389	730	32119
Odpisy dlouhodobého majetku	31916	730	32646
Tvorba rezerv	-527	0	-527
Poskytnuté příspěvky celkem	146	0	146
Poskytnuté členské příspěvky	146	0	146
Účtová třída 5 celkem	93036	25687	118723

VÝNOSY (v tis. Kč)	Činnosti		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	21719	28355	50074
Tržby z prodeje služeb	21719	21572	43291
Tržby za prodané zboží	0	6783	6783
Aktivace celkem	2094	0	2094
Aktivace DNHM	238	0	238
Aktivace DHM	1856	0	1856
Ostatní výnosy celkem	32018	12	32030
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	2987	0	2987
Úroky	4	0	4
Kurzové zisky	16	1	17
Jiné ostatní výnosy	29009	11	29020
Provozní dotace celkem	35037	0	35037
Provozní dotace	35037	0	35037
Účtová třída 6 celkem	90868	28367	119235
Výsledek hospodaření před zdaněním	-2168	2680	512
Daň z příjmů	0	113	113
Výsledek hospodaření po zdanění	-2168	2567	399

Abstrakt

HEINOVÁ, Lenka. *Daně v neziskové organizaci*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 88 s., 2016

Klíčová slova: neziskové organizace, daně, analýza, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, daňový systém, obecně prospěšná společnost

Předložená diplomová práce se zabývá daňovým systémem v České republice ve vztahu k neziskovým organizacím. Hlavním cílem práce je analyzovat daňové principy a daňové zatížení ve vybrané neziskové organizaci a dále analyzovat dopad legislativních změn na výši zdanění organizace. První část obsahuje teoretické vymezení neziskových organizací, jejich historii, právní vymezení a způsoby financování. Další kapitola se zabývá daňovým systémem ve vztahu k neziskovým organizacím. Největší pozornost je věnována dani z příjmů právnických osob a dani z přidané hodnoty. V praktické části je představen vybraná nezisková organizace a její způsoby financování. Následně je provedena analýza daňových povinností a daňového zatížení ve vybrané organizaci. V poslední části diplomové práce je analyzován dopad legislativních změn v oblasti daňové problematiky na zdaňování vybrané neziskové organizace. Výsledky jsou formulovány v závěru diplomové práce.

Abstract

HEINOVÁ, Lenka. Taxes of non-profit organization. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 88 p., 2016

Key Words: non-profit organization, taxes, analyses, income taxes, value added tax, tax systém, public service company

The presented diploma thesis deals with the tax system in Czech republic related to non-profit-organization. The main objective of the thesis is the analysis of tax principles and tax burden in selected non-profit organization and analyse legislative impact to high of taxation. The first part contains the theoretical definition of non-profit organizations, their history, legal definition and ways of financing methods. Next chapter deals with the tax system related to a non-profit organization. Attention is paid to income taxes and value added taxes. A certain non-profit organization and its funding are introduced in practical part. Then an analysis of tax obligations and tax burden in the company is performed. The thesis analyzes the impact of legal changes in taxes and taxation of the certain legal entity in the last part. The results are formulated in the conclusion of the diploma thesis.